

§ 16a miljøgodkendelse

Husdyrbruget - Langehede 71, 5471 Søndersø

nordfyns
kommune

Forfatter: Nordfyns Kommune

Godkendt den 23. juli 2021

Dokument nr. D2021-49782

Sags nr. S2021-4229

Indhold

Datablad	2
Miljøgodkendelse	3
Baggrund.....	3
Resumé	4
Afgørelse.....	4
Vilkår for godkendelsen	4
Øvrige bestemmelser	10
Partshøring.....	11
Retsbeskyttelse	12
Revurdering af IE-husdyrbrug	12
Udnyttelsesfrist og bortfald	12
Klagevejledning	12
Offentliggørelse.....	13
Miljøteknisk redegørelse	16
Driftsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug.....	16
Beliggenhed og planmæssige forhold.....	16
Indretning	18
Produktion og drift	18
Risiko for uheld og minimering heraf	19
Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg.....	20
Lugt	20
Lugtregulering.....	20
Konklusion på lugt til omgivelserne	29
Affald.....	32
Gødningsproduktion og håndtering	33
Ammoniakemission fra staldanlæg til naturområder	33
Bilag IV-arter.....	37
Bedste tilgængelige teknik og ressourceforbrug:.....	39
Konklusion på BAT og ressourceforbrug	45
Miljøkonsekvensrapport	45
0-alternativet og alternative muligheder	46
Ændringer i ejerforhold	46
Ophør af produktionen.....	46
Kommunens samlede vurdering af det ansøgte	46
Litteratur	47
Bilag 1. Staldtegninger med produktionsarealer	49
Bilag 2: Kort over naturområder	51
Bilag 3: Kort over kategori 3-naturområder	52
Bilag 4. Lugtberegning fra Miljøstyrelsens ansøgningsystem	53
Bilag 5. Miljøkonsekvensrapport	54

Datablad

Ansøger	Zastrow A/S Strandgårdsvej 10 5450 Otterup
Bedriftens adresse	Langehede 71 5471 Søndersø
Gårdens navn	Zastrow
Matrikelnummer	1n, Dallund Hgd., Søndersø
Virksomhedens art	Svine- og kyllinge- produktion
Listebetegnelse	§ 16 a – miljøgodkendelse af husdyrbrug
Ejer	Steen Rasmussen Strandgårdsvej 10 5450 Otterup
CVR-nummer	20 26 04 91
CHR-nummer	82230
P-nummer	10 04 20 51 52
Kontaktperson	Steen Rasmussen Strandgårdsvej 10 5450 Otterup
Konsulent	Velas v/Jan Brochstedt Olsen Damsbovej 11 5492 Vissenbjerg jbr@velas.dk
Tilsynsmyndighed	Nordfyns Kommune

Miljøgodkendelse

Baggrund

Zastrow A/S driver en svineproduktion på adressen Langehede 71, 5471 Søndersø. Ejendommen har en kap 5-godkendelse fra 1994 til en produktion på i alt 600.000 stk. slagtekyl-linger (40 dg), svarende til 270,3 DE og 18.000 stk. slagtesvin fra 30-104 kg, svarende til 444,6 DE. Der søges om miljøgodkendelse efter de nyeste regler. Der sker ingen ændringer i bygningssmassen eller i driften i forbindelse med godkendelsen.

Jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen (nr. 2256 af 29. december 2020) § 30, skal Kommunen se på produktionen og vurdere virkningen af det ansøgte gennem to beregninger. Dette er lovbestemt og sikre en vurdering af husdyrproduktionens påvirkning af det omgivende miljø over en længere periode.

- Kommunen skal vurdere det ansøgte i forhold til produktionen for 8 år siden (8-årsdriften).
- Kommunen skal også vurdere det ansøgte i forhold til den nuværende tilladte drift.

I denne ansøgning er den eksisterende drift og driften for 8 år siden, den samme. Udgangspunktet i begge beregninger er derfor ovenstående produktion.

Før 2017 blev godkendelser givet i forhold til et antal dyr og deres vægt, samt typen af dyr (f.eks. slagtesvin) og anvendte gulvtyper.

Med den lov der gælder nu, skal godkendelser gives til et antal m² produktionsareal (staldareal), til dyretypen samt til anvendte gulvtyper. For at ansøger kan anvende det obligatoriske ansøgningssystem (husdyrgodkendelse.dk), skal produktionsarealet i den eksisterende drift fastlægges, ligesom det skal fastlægges for 8-årsdriften. Der er ikke bygget noget til husdyrbruget i de seneste 8 år, hvorfor produktionsarealet er ens for både nudriften, 8-årsdriften og den ansøgte drift.

Det samlede produktionsareal udgør 3.143 m² til slagtesvin og 3.626 m² til konventionelle slagtekyl-linger. Kyllingeproduktionen sker på fast gulv og grisene går på drænet gulv + spalter (33 %-67 %). Der sker ingen ændringer i produktionsarealet i nogen af staldene, i dyretypen eller i gulvtypen med det ansøgte.

Husdyrbruget er ikke driftsmæssigt, teknisk og forureningsmæssigt forbundet med et andet husdyrbrug. Ansøgningen omfatter derfor alene adressen Langehede 71, 5471 Søndersø.

Det ansøgte projekt er omfattet af Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., nr. 520 af 1. maj 2019 og skal godkendes efter lovens § 16 a, stk. 2.

Resumé

Zastrow A/S har den 5. marts 2021 via Landboforeningen Velas søgt om miljøgodkendelse af den eksisterende husdyrproduktion efter de nye miljøregler for husdyrbrug.

Der er søgt om godkendelse af de eksisterende 3.143 m² produktionsareal til slagtesvin og 3.626 m² eksisterende produktionsareal til kyllinger.

Der sker ikke ændringer i driften eller i bygningsmassen med det ansøgte i forhold til den nuværende drift. Ansøgningen giver lov til at fylde staldene indenfor rammerne i anden lovgivning bl.a. dyreværnsloven.

Afgørelse

Nordfyns Kommune godkender hermed husdyrproduktionen på 3.143 m² produktionsareal med dyretypen slagtesvin i stald 2, 3 og 4 med gulvtypen drænet gulv og spalter (33%/66%) og 3.626 m² produktionsareal med konventionelle kyllinger i stald 1a og 1b på adressen Langehede 71, 5471 Søndersø.

Nordfyns Kommune finder, at produktionen af grise og slagtekyllinger på adressen Langehede 71, 5471 Søndersø kan drives på en miljømæssig forsvarlig måde.

Afgørelsens grundlag

Miljøgodkendelsen bygger på ansøgning i Husdyrgodkendelse.dk, ansøgningskema med nummer 224673 version 1, inklusive bilag der er fremkommet i forbindelse med sagsbehandlingen. Derudover ligger Miljøstyrelsens vejledninger til grund for denne afgørelse.

Afgørelsens indhold

Miljøgodkendelsen indeholder vilkår for virksomhedens drift, indretning og kontrol, der har til hensigt at beskytte naboer og det omgivende miljø.

Miljøgodkendelsen indeholder nærværende afgørelse med vilkår, en miljøteknisk redegørelse med vurdering af udvidelsen og dens miljømæssige påvirkninger af naturen, miljøet og naboer og som bilag er vedlagt miljøkonsekvensrapporten indsendt af ansøger i forbindelse med ansøgningen.

Afgørelsens begrænsninger

Virksomheden må ikke udvides eller ændres bygnings- eller driftsmæssigt på en måde, der indebærer forøget forurening, før udvidelsen eller ændringen er godkendt af Nordfyns Kommune.

Vilkår for godkendelsen

Miljøgodkendelsen meddeles på følgende vilkår:

Vilkår

Produktion

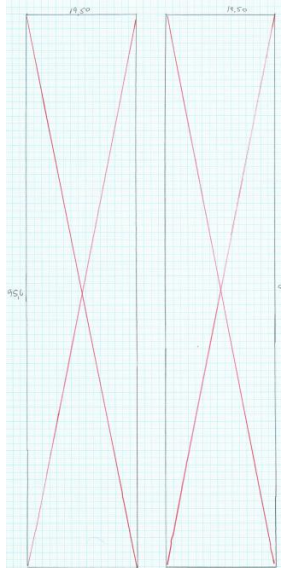
1 Produktionens omfang

Godkendelsen omfatter 3.626 m² produktionsareal med dyretype kyllinger i bygning 1a og 1b og 3.143 m² produktionsareal med dyretype slagtesvin i bygning 2, 3 og 4. Se figur 2 på side 17 for benævnelse af staldene og deres placering.

Produktionsarealet skal placeres som på nedenstående kortudsnit indenfor de

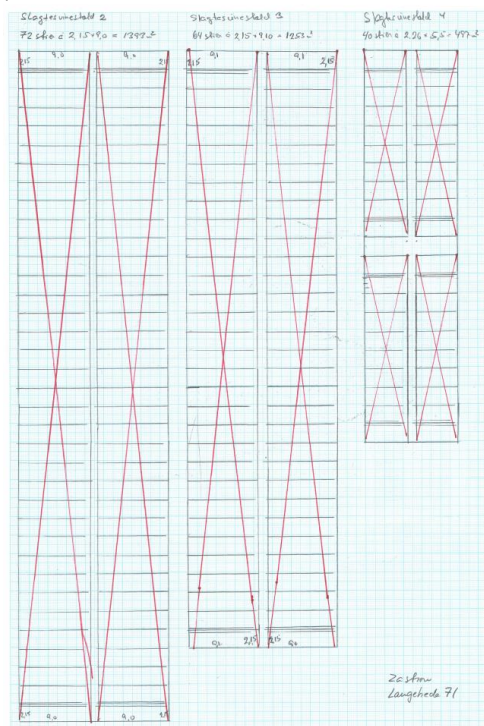
enkelte bygninger. Produktionen må på intet tidspunkt overstige de begrænsninger, der følger af anden lovgivning.

Produktionsarealet i kyllingestaldene består af hele bygningens indvendige mål:

Rød markering viser produktionsarealet.

Produktionsarealet i grisestaldene er markeret med rødt. Gangarealer er ikke indregnet:

2 Staldindretning og gulvtyper

Der stilles vilkår om, at stald 1a og 1b er indrettet til kyllinger på fast gulv og stald 2, 3 og 4 er indrettet med drænet gulv og spalter (33%/67%).

Der skal anvendes mekanisk ventilation i alle stalde.

3 **Kontrol af produktionens omfang**

Til dokumentation for, at produktionen ligger indenfor godkendelsens rammer, kan tilsynsmyndigheden til enhver tid kræve adgang til staldanlæg.

Der skal være dokumentation for produktionens drift i form af enten gødningsregnskab, produktionskontroller (E-kontrol) eller tilsvarende opgørelse over produktionen til dokumentation for dyretyperne på ejendommen. Dokumentationen skal fremvises på tilsynsmyndighedens forlangende indenfor en frist på 4 uger og dokumentationen skal gemmes i mindst 5 år.

Minimering af forurening

4 **Uheld og driftsforstyrrelser**

Virksomheden skal indrettes og drives så risikoen for forurening af jord, grundvand og overfladevand, er så lille som muligt.

Spild og andet ukontrolleret udslip af gylle og andre forurenende stoffer skal forhindres eller forebygges og skadernes omfang skal begrænses hvis der alligevel sker uheld.

5 **Begrænsning af lugtgener**

Hele ejendommen og dens omgivelser skal renholdes således, at lugtgener begrænses mest muligt.

6 **Lugtprøver**

Hvis tilsynsmyndigheden (Kommunen) vurderer, at eventuelle klager vedr. lugt fra virksomheden er velbegrundede, skal virksomheden for egen regning lade foretage en akkrediteret undersøgelse af forskellige lugtkilder. Hvis undersøgelsen viser, at lugtgenegrænserne ikke er overholdt svarende til det tilladte niveau i denne miljøgodkendelse, skal virksomheden for egen regning etablere tiltag således, at lugten udenfor staldene overholder miljøgodkendelsens tilladte lugtniveau. Lugtmåling kan maksimalt kræves én gang pr. år.

7 **Støj**

Miljøstyrelsens retningslinjer for støj skal overholdes.

Støjgrænser:

Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer) Lørdag kl. 7-14 (7 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time) Lørdag kl. 14-18 (4 timer) Søn- og helligdage kl. 7-18 (8 timer)	Alle dage kl. 22-7 (½ time)	Alle dage kl. 22-7 Maksimalværdi
55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)

Hvis tilsynsmyndigheden (Kommunen) vurderer, at eventuelle klager vedr. støj fra virksomheden er velbegrundede, skal virksomheden igennem et akkrediteret firma for egen regning eftervise, at de stillede støjkrav er overholdt. Er støjkravene ikke overholdt skal virksomheden etablere tiltag til reduktion af støj, så støjkravene er overholdt. Støjmåling kan maksimalt kræves én gang pr. år og skal foretages i overensstemmelse med miljøstyrelsens til enhver tid gældende vejledning om måling af ekstern støj fra virksomheder.

8 **Fluer**

Der skal gennemføres effektiv fluebekæmpelse i staldene, som minimum i overensstemmelse med retningslinjerne fra Statens Skadedyrslaboratorium.

9 **Skadedyr**

Der skal foretages en effektiv skadedyrsbekæmpelse (f.eks. rotter/mus). Forebyggelse skal ske gennem daglig oprydning af foderrester, sække mv. samt ved renholdelse af stier, gangarealer og foderrum. Konstateres skadedyr skal retningslinjerne for bekæmpelse jf. Århus Universitet følges.

10 **Hygiejne**

Ejendommen skal renholdes både indenfor og udenfor, så uhygiejniske forhold undgås. Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (bl.a. rotter m.v.).

Håndtering af husdyrgødning, olieprodukter, foderrester og lign. skal foregå, så spild undgås. Eventuelt spild skal opsamles med det samme.

11 **Affald**

Dokumentation for bortskaffelse af affald og farligt affald skal fremvises på tilsynsmyndighedens forlangende indenfor en frist på 4 uger. Dokumentationen skal gemmes i 5 år.

BAT

12 **BAT-Ammoniak**

Der stilles vilkår om en maksimal ammoniakemission på 10.406 kg N pr. år.

Kravet overholdes via vilkår 1 og 2.

Dokumentation for produktionsarealets størrelse, dyretyper og anvendte gulvtyper skal kunne fremvises på tilsynsmyndighedens forlangende indenfor en frist på 4 uger. Dokumentationen skal opbevares i minimum 5 år.

13 **Vandforbrug**

Stalde skal iblødsættes og vaskes med højtryksrensere eller tilsvarende vandbesparende teknik. Der skal føres dagligt tilsyn med vandforsyningen i forhold til lækager og øvrigt vandspild. Skader skal repareres så hurtigt som muligt. Vand-

forbruget skal følges minimum 1 gang årligt. Dokumentation for vandforbruget skal forevises på tilsynsmyndighedens forlangende indenfor en frist på 4 uger. Dokumentationen skal gemmes i 5 år.

Hvis vandforbruget overstiger normforbruget væsentligt, skal der udarbejdes handlingsplaner for nedbringelse af vandforbruget. Handlingsplanerne skal udføres og revideres om nødvendigt. Handlingsplaner skal fremvises på tilsynsmyndighedens forlangende indenfor en frist på 4 uger.

14 **Strømforbrug**

Der skal anvendes lavenergi belysning og der skal anvendes temperaturreguleret styring af ventilationen. Strømforbruget skal følges mindst 1 gang om året. Dokumentation for strømforbruget registreres og følges samt kvitteringer for indkøb af lavenergi lysstofrør skal fremvises på tilsynsmyndighedens forlangende indenfor en frist på 4 uger. Dokumentationen skal gemmes i 5 år.

Hvis strømforbruget overstiger normforbruget væsentligt, skal der udarbejdes handlingsplaner for nedbringelse af strømforbruget. Handlingsplanerne skal udføres og revideres om nødvendigt. Handlingsplaner skal fremvises på tilsynsmyndighedens forlangende indenfor en frist på 4 uger.

Miljøteknologi

15 **Hyppig gylleudslusning**

Gyllen i gyllekanalerne i stald 2, 3 og 4 skal udsluses mindst hver 7. dag. Udslusning skal foretages mellem kl. 8 og 16 og må ikke foretages på lørdage eller søn- og helligdage.

Der skal føres logbog over at hyppigheden af udslusningen udføres i overensstemmelse med ovenstående punkter. Registreringen skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises tilsynsmyndigheden på forlangende (straks).

16 **Miljøkryds**

Der skal være miljøkryds i alle afkast på kyllingestaldene, svarende til miljøkryds i 14 afkast på hver stald (stald 1a og 1b). Der skal være miljøkryds i alle 18 stk. afkast på slagtesvinestald 2 (sl2).

17 **Afkastdiameter**

Alle afkast på staldanlægget skal have en indre diameter på maksimalt 60 cm i toppen af afkastet. Afkastene skal være uden overdække ("kineser-hat" eller lignende).

18 **Antal afkast, højde og placering**

Der skal være maksimalt:

- 14 stk. afkast på stald 1a. Afkastene skal sidde i en højde over terræn på 7,5 m.
- 14 stk. afkast på stald 1b. Afkastene skal sidde i en højde over terræn på 7,5 m.

- 18 stk. afkast på stald sl2. Afkastene skal sidde i en højde over terræn på 7,5 m.
- 13 stk. afkast på stald sl3. Afkastene skal sidde i en højde over terræn på 7,5 m.
- 6 stk. afkast på stald sl4. Afkastene skal sidde i en højde over terræn på 6,5 m.

Alle afkast skal være placeret som på nedenstående kortudsnit:

19

Kapaciteten af ventilatorerne

Hver ventilator/afkast skal som minimum kunne yde:

Afkast nr.	m ³ luft/time	svarende til m/s
Kyl1a-2 – Kyl1a-14	13.750	10,8
Kyl1b-2 – Kyl1b-14	13.750	10,8
Sl2-1 – Sl2-18	15.000	13,3
Sl3-1 – Sl3-13	15.000	14,7
Sl4-1 – Sl4-6	15.000	14,7

Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

20

Påfyldningsplads for gylle

Ved påfyldning af gylle skal der anvendes faste pumpesteder, som er indrettet med fast bund og afløb til gyllesystemet, således at alt spild ved påfyldning af gyllevogne opsamles.

Afløbet skal være dimensioneret således, at også større spild kan opsamles. Etablering af påfyldningspladser skal kun ske ved ejede opbevaringsanlæg, der indgår i miljøgodkendelsen.

Et andet system der yder tilsvarende sikkerhed mod spild af gylle kan anvendes, hvis ejeren dokumenterer, at systemet ikke kan give anledning til spild af gylle udenfor gyllebeholderen.

21

Opbevaring af husdyrgødning

Overfladearealet af gyllebeholderne må maksimalt være 649 m² for gyllebeholder 1 og 585 m² for gyllebeholder 2.

22 **Miljøbeskyttelse for IE-husdyrbrug – BAT fodringskrav**

Der stilles vilkår om at dokumentationen for anvendelse af enten 100 % fytase, fasefodring eller anvendelse af letfordøjeligt fosfat (BAT-krav til fodring), ikke må være ældre en maksimalt 3 måneder.

Andre vilkår

23 **Hvis vilkår ikke er overholdt**

Den ansvarlige for driften skal straks underrette kommunen, hvis der er vilkår i godkendelsen, der ikke er overholdt. Den ansvarlige for driften skal straks sørge for, at vilkårene igen er overholdt.

24 **Miljøuheld**

Ved akut forurening af jord, overfladevand eller grundvand, skal Alarm 112 straks alarmeres. Det gælder blandt andet ved spild af gylle, ajle, ensilagesaft, møddingsvand, olie, benzin og kemikalier. Opdages der forurening, der ikke er opstået akut, skal kommunens afdeling for Teknik & Miljø kontaktes telefonisk i åbningstiden på 64 82 82 82. Ved tvivlstilfælde kontaktes Alarm 112.

25 **Ændringer**

Ændringer i ejerforhold (eller hvem der er ansvarlig for driften) skal meddeles tilsynsmyndigheden senest 8 dage efter ændringen.

26 **Ophør af drift**

Ved ophør af driften, skal kommunen orienteres og virksomheden skal foretage oprydning i et sådan omfang, at forureningsfare undgås.

Ved driftsophør skal staldene tømmes og rengøres. Gødningsopbevaringsanlæg skal ligeledes tømmes efter gældende regler for udbringning mv. Foderrester skal ligeledes bortskaffes på en miljømæssig forsvarlig måde.

Øvrige bestemmelser

Der gøres i øvrigt opmærksom på at:

- **Olietanke**

Sløjfning af olietanke og etablering af nye olietanke på ejendommen skal meddeles kommunen på særlige skemaer eller via www.virk.dk.

- **Rengøring af ikke-produktionsarealer**

Arealer, som ikke er indregnet i produktionsarealet og hvor dyr opholder sig kortvarigt som f.eks. udleveringsrum, staldgange og lignende, skal rengøres effektivt, efter endt ophold.

Arealerne skal være effektivt rengjort senest:

- 4 timer efter endt ophold på arealer, som dyrene har adgang til dagligt (f.eks. stalddange)
- 12 timer efter ophold på arealer som dyrene ikke har adgang til dagligt (f.eks. udleveringsrum)
- **Affald**
Affald skal opbevares korrekt og bortskaffes efter Nordfyns Kommunes affaldsregulativ.

Bestemmelserne er lovbestemte og gældende for alle erhvervsmæssige husdyrproduktioner. Der gøres opmærksom på, at listen ikke er udtømmende.

Partshøring

Der er foretaget forannoncering på kommunens hjemmeside fra den 12. marts 2021 med udløb af frist den 6. april 2021.

Der er ikke indkommet bemærkninger.

Der er foretaget partshøring af 138 parter. Parterne er vurderet at være ejere, lejere og virksomheder inden for konsekvensradiusen for lugt beregnet i Miljøstyrelsens digitale ansøgningssystem. Konsekvensradius for denne ansøgning er 1.088 m.

Udkast til miljøgodkendelse er sendt i partshøring den 18. juni 2021. Partshøringsfristen er 30 dage.

Der er indkommet partshøringsbemærkninger fra en part.

Parten har skrevet

Parten har skrevet at den forhøjede transport med lastbiler m.m. er hård for vejene til Langehede 71, hvilket gør veje usikre at færdes på. Så en ny indgangsvej til Langehede 71 ville være optimalt for alle i området.

Ansøgers kommentarer

Transport på offentlig vej ikke er en del af husdyrbrugloven. Dette er tilkendegivet flere gange af både Miljø- og fødevareklagenævnet og Miljøstyrelsen med følgende udmelding: Trafik reguleres af færdselsloven og vejene beskaffenhed er kommunens ansvar.

Nordfyns Kommunes kommentarer

Der er kun en anden vej til ejendommen og det er ad Holmevej og derfra af en markvej, der ikke er egnet til tung trafik fra lastbiler. Markvejen anvendes i dag til landbrugskørsel.

I forbindelse med at ejendommen etablerede biogasanlæg blev også de trafikale miljøbelastninger fra drift af biogasanlægget vurderet sammen med den øvrige trafikbelastning på vejen fra bl.a. trafik til husdyrbruget.

Kommunen har vurderet at Langehede er bedre egnet til den tunge trafik end den eventuelle alternative Holmevej. I forbindelse med udarbejdelsen af udkast til denne miljøgodkendelse, fastholder Kommunen denne vurdering. Ejendommen har udbygget den markvej, der går fra anlægget til Langehede, så den kan klare den tunge lastbiltrafik.

Det er Kommunens ansvar at vedligeholde alle veje. Kommunen fører jævnligt tilsyn med vejene i Kommunen.

Partens bemærkninger har ikke givet anledning til ændringer i den miljømæssige vurdering eller i de stillede vilkår.

Retsbeskyttelse

Ifølge § 40 i bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. må tilsynsmyndigheden ikke meddele påbud eller forbud efter § 39 før der er forløbet 8 år efter meddelelsen af en godkendelse.

Tilsynsmyndigheden skal dog tage godkendelsen op til revurdering og om nødvendigt meddele påbud eller forbud efter § 39, hvis

- 1) der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning,
- 2) forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse,
- 3) forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse,
- 4) væsentlige ændringer i den bedste tilgængelige teknik skaber mulighed for en betydelig nedbringelse af emissionerne, uden at det medfører uforholdsmæssigt store omkostninger,
- 5) det af hensyn til driftssikkerheden i forbindelse med processen eller aktiviteten er påkrævet, at der anvendes andre teknikker.

Revurdering af IE-husdyrbrug

Virksomhedens miljøgodkendelse skal, jf. § 39 i bekendtgørelse nr. 2256 af 29. december 2020 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug, regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet 8 år. Revurdering af miljøgodkendelsen er således planlagt til 2029.

Udnyttelsesfrist og bortfald

Godkendelsen skal udnyttes inden 6 år fra godkendelsesdatoen. Hvis kun en del af godkendelsen er udnyttet efter 6 år, bortfalder den del, der ikke er udnyttet.

Hvis en godkendelse efterfølgende ikke har været helt eller delvist udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet i de seneste 3 år. Udnyttelse anses her for at foreligge, når mindst 25 pct. af produktionsarealet har været driftsmæssigt udnyttet. Ved driftsmæssig udnyttelse forstås, at der på det pågældende areal produceres mindst 50 pct. af det mulige inden for rammerne af dyrevelfærdskrav eller andre relevante krav.

Klagevejledning

Afgørelsen er truffet af Nordfyns Kommune i medfør af kapitel 3 i bekendtgørelsen af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. nr. 520 af 1. maj 2019. Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet i henhold til § 76 i ovenstående bekendtgørelse.

De klageberettigede er: ansøger, miljøministeren og enhver med en individuel væsentlig interesse i afgørelsen. Endvidere er en række foreninger og organisationer klageberettigede.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk.

Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til Nordfyns Kommune. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Nordfyns Kommune i Klageportalen.

Når du klager, skal du, som privatperson, betale et gebyr på kr. 900. Klager du på en virksomheds vegne er gebyret kr. 1.800. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen. Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Nordfyns Kommune. Nordfyns Kommune videresender herefter anmodningen til Miljø og Fødevarerklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagen skal være modtaget hos Miljø- og Fødevarerklagenævnet **senest den 20.august 2021**.

En evt. klage har ikke opsættende virkning, medmindre Miljø- og Fødevarerklagenævnet bestemmer andet, hvorfor godkendelsen på eget ansvar kan udnyttes før klagefristen er udløbet i henhold til Husdyrbruglovens § 81, stk. 1.

Hvis afgørelsen påklages får ansøger besked.

Offentliggørelse

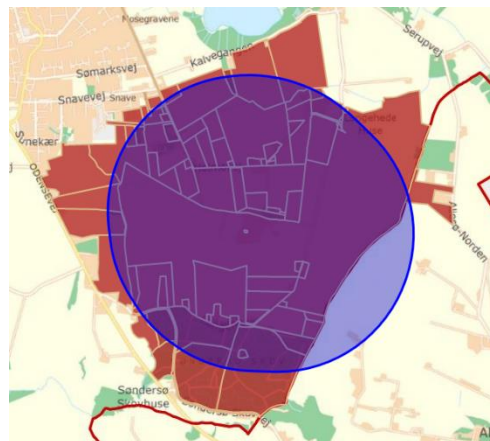
Godkendelsen offentliggøres ved annoncering på Nordfyn Kommunes hjemmeside den 23. juli 2021 og via Digital MiljøAdministration på <https://dma.mst.dk/>.

Følgende har fået meddelelse om udarbejdelse af godkendelsen:

- Zastrow A/S v/ Steen Rasmussen, Strandgårdsvej 10, 5450 Otterup
- Velas I/S, v/ Jan Brochstedt Olsen, Trigevej 20, 8382 Hinnerup. E-mail: jbr@velas.dk

Ejere og beboere på:

- Holmevej 102, 5471 Sønderød
- Holmevej 104, 5471 Sønderød
- Holmevej 36, 5471 Sønderød
- Holmevej 41, 5471 Sønderød
- Holmevej 45, 5471 Sønderød
- Holmevej 46, 5471 Sønderød
- Holmevej 49, 5471 Sønderød
- Holmevej 54, 5471 Sønderød
- Holmevej 57, 5471 Sønderød
- Holmevej 71, 5471 Sønderød
- Holmevej 80, 5471 Sønderød
- Holmevej 81, 5471 Sønderød
- Holmevej 84, 5471 Sønderød
- Holmevej 85, 5471 Sønderød
- Holmevej 89, 5471 Sønderød
- Holmevej 90, 5471 Sønderød
- Holmevej 95, 5471 Sønderød
- Holmevej 96, 5471 Sønderød
- Holmevej 97, 5471 Sønderød
- Kalvegangen 18, 5471 Sønderød
- Langehede 101, 5471 Sønderød
- Langehede 103A, 5471 Sønderød
- Langehede 105, 5471 Sønderød
- Langehede 111, 5471 Sønderød
- Langehede 14, 5471 Sønderød

Figur 1. Konsekvensradius.

- Langehede 52, 5471 Sønderød
- Langehede 54, 5471 Sønderød
- Langehede 65, 5471 Sønderød
- Langehede 69, 5471 Sønderød
- Langehede 70, 5471 Sønderød
- Langehede 71, 5471 Sønderød
- Langehede 76, 5471 Sønderød
- Langehede 77, 5471 Sønderød
- Langehede 83, 5471 Sønderød
- Langehede 84, 5471 Sønderød
- Langehede 88, 5471 Sønderød
- Langehede 91, 5471 Sønderød
- Langehede 97, 5471 Sønderød
- Odensevej 108, 5471 Sønderød
- Sønderød Skovvej 81, 5471 Sønderød
- Sønderød Skovvej 93, 5471 Sønderød
- Sønderød Skovvej 99, 5471 Sønderød

Virksomhed/virksomheder på:

- Fredskovvej 150, 5270 Odense N
- Gørtlervej 12, 5471 Sønderød
- Langehede 103B, 5471 Sønderød
- Langehede 111, 5471 Sønderød

- Holmevej 102, 5471 Søndersø
- Holmevej 36, 5471 Søndersø
- Holmevej 41, 5471 Søndersø
- Holmevej 54, 5471 Søndersø
- Holmevej 71, 5471 Søndersø
- Holmevej 96, 5471 Søndersø
- Langehede 14, 5471 Søndersø
- Langehede 77, 5471 Søndersø
- Rebslagervej 6, 5471 Søndersø
- Stegøvej 19, 5400 Bogense
- Søndersø Skovvej 93, 5471 Søndersø
- Vedbyvej 26, 5471 Søndersø

Andre interessenter

- Styrelsen for patientsikkerhed, Tilsyn og rådgivning Syd, Nytorv2, 1.sal, 6000 Kolding. E-post: sesyd@sst.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø; e-post: dnnordfyn-sager@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening Nordfyn, Leo Jensen. E-post: leo@leonidaskomm.dk
- Friluftsrådet, Scandiagade 12, 2450 København SV. E-post fr@friluftsradet.dk og fynnord@friluftsradet.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttegade 5, 7182 Bredsten. E-post: post@sportsfiskerforbundet.dk og lbt@sportsfiskerforbund.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V. E-post til hovedforeningen: natur@dof.dk; E-post til lokalforeningen: nordfyn@dof.dk
- Det Økologiske Råd, Kompagnistræde 22, 3. sal, 1208 København K. E-post: info@ecocouncil.dk
- Miljøstyrelsen, Strandgade 29, 1401 København K. E-mail: mst@mst.dk

Denne afgørelse kan indbringes for domstolene indtil 6 måneder efter den dato, hvor afgørelsen bliver offentliggjort, jf. Husdyrbruglovens § 90.

Venlig hilsen

Mette Skjold Sørensen
 Miljøsagsbehandler
mss@nordfynskommune.dk
 Tlf.nr.: 64 82 86 22

Miljøteknisk redegørelse

Den miljøtekniske redegørelse er en beskrivelse af husdyrbrugets beliggenhed, produktion og drift af anlæg og opbevaring af husdyrgødningen. Den miljøtekniske redegørelse er også beregninger på, og vurdering af påvirkningen af omgivelserne og miljøet.

Redegørelsen bygger hovedsagligt på oplysninger fra ansøgningsmaterialet samt kommunens oplysninger i forbindelse med tilsyn. Beregningerne er foretaget i det digitale ansøgningssystem Husdyrgodkendelse.dk.

Driftsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug

Hvis et husdyrbrug er driftsmæssigt, teknisk og forureningsmæssigt forbundet med et andet husdyrbrug skal de godkendes samlet.

Miljøstyrelsens vejledning foreskriver: "Efter § 16 c skal husdyrbrug, der er teknisk, forurenings- og driftsmæssigt forbundne, godkendes eller tillades samlet. Det altovervejende udgangspunkt er, at hvert husdyrbrug skal vurderes og godkendes eller tillades hver for sig.

Hvis flere husdyrbrug indgår et driftsfællesskab og f.eks. har fælles anlæg, der ikke kan drives uafhængigt af hinanden, således at miljøpåvirkningerne ikke kan adskilles, vil husdyrbrugene som udgangspunkt skulle godkendes eller tillades samlet. Det er ikke nok, at husdyrbrugene er driftsmæssigt forbundne, hvis de ikke også er teknisk og forureningsmæssigt forbundne. Alle tre kriterier skal være opfyldt."

I denne ansøgning er der søgt en godkendelse efter ny lov til det eksisterende produktionsareal med samme dyretype (slagtesvin og slagtekyllinger) som der er i eksisterende drift og på samme gulvtyper. Ejendommen har egen gyllebeholder, fodersystem, ventilationssystem og drives som en selvstændig enhed. En sammenhæng med et andet husdyrbrug er ikke nødvendig.

Ejendommen vurderes derfor ikke at være driftsmæssig, teknisk og forureningsmæssigt forbunden med andre husdyrbrug. Det betyder, at husdyrbruget skal godkendes som en selvstændig ejendom.

Beliggenhed og planmæssige forhold

Ejendommen er beliggende i et relativt fladt terræn ca. 1 kilometer øst for Sønderø. Ejendommen er placeret i landzonen.

Afstandskrav

Afstandskravene gælder nye bygninger samt udvidelser i eksisterende husdyranlæg og gødningsopbevaringsanlæg, der medfører forøget forurening.

Her sker ingen ændringer i det eksisterende. Nordfyns Kommune har vurderet ejendommens placering i forhold til afstandskravene til brug for helhedsvurderingen af landbruget.

Figur 2: Oversigt over staldanlægget

Tabel 1: Afstande fra staldanlæg i forhold til afstandskrav i Husdyrbruglovens § 8 gælder for ny bygninger eller bygninger hvori driften ændres eller der sker en øget forurening.

	Lovkrav til afstand	Aktuel afstand
<u>Ikke-almene vandforsyningsanlæg</u> <u>Langehede 97</u>	25 m	700 meter
<u>Almene vandforsyningsanlæg</u> <u>Søndersø vandværk</u>	50 m	2.500 meter
<u>Vandløb (herunder dræn) og søer</u>	15	> 15 meter
<u>Offentlig vej og privat fællesvej</u> <u>Langehede</u>	15 m	430 meter
<u>Levnedsvirksomhed</u>	25 m	> 25 meter
<u>Beboelse på samme ejendom</u>	15 m	78 meter
<u>Naboskel</u>	30 m	21 meter

I denne ansøgning sker der ingen ændringer i bygningsmassen eller i driften og der sker dermed ikke en forøget forurening. Afstandskravene skal derfor ikke overholdes. Nordfyns Kommune har kigget på afstandene i forhold til den samlede vurdering af ejendommen. Alle afstandskravene i § 8 er overholdt. Hvis stalden skulle etableres fra ny i dag, eller der var ansøgt om en udvidelse, ville afstandskravet til naboskel for de nordligst beliggende stalde, ikke være overholdt. Alle afstandskravene i § 6 og § 7 i Husdyrbrugloven er overholdt. Ejendommen vurderes generelt, at være velplaceret i forhold til risikoområderne.

Varetagelse af landskabelige værdier

Der skal ikke foretages en landskabelig vurdering idet der ikke bygges nye anlæg i forbindelse med miljøgodkendelsen.

Det eksisterende anlæg er ikke placeret indenfor særligt bevaringsværdige kulturmiljøer. Anlægget ligger udenfor fredninger, strand-, klit-, sø-, å-, kirke- og fortidsminde- beskyttelseslinjer. Staldanlægget ligger ligeledes udenfor område udpeget som uforstyrrede landskaber og udenfor biologiske interesseområder.

Nordfyns Kommune konstaterer at det eksisterende staldanlæg med tilhørende gødningsopbevaringsanlæg er velplaceret i forhold til de landskabelige værdier i området.

Indretning

Bygningsoplysninger

Det eksisterende staldanlæg er opført i gule mursten med gråt eternittag. Gyllebeholderne er opført i grå betonelementer. De to eksisterende gyllebeholder er hver især på 3.500 m³. Overfladearealet er på henholdsvis 585 m² og 649 m².

Ventilation

Der er mekanisk frekvensstyret ventilation i alle stalde. Ventilationen kører døgnet rundt.

Produktion og drift

Bygningsoversigt

Ejendommens erhvervsareal er på 10.615 m². Heraf anvendes 6.769 m² til produktionsareal og 1.234 m² anvendes til gødningsopbevaring.

Oversigt over ejendommen kan ses på figur 2. Efterfølgende tabel beskriver bygningernes anvendelse i relation til oversigtskortet.

Tabel 2: Oversigt over ejendommens bygninger:

Staldafsnit	Dyretype og gulvtype	Produktionsareal, m ²		
		8 års-drift	Nudrift	Ansøgt
Stald 1a	Kyllinger, konventionelle slagtekyl- linger.	1.813	1.813	1.813
Stald 1b	Kyllinger, konventionelle slagtekyl- linger.	1.813	1.813	1.813
Stald 2	Slagtesvin, drænet gulv og spalter (33 %/67 %).	1.393	1.393	1.393
Stald 3	Slagtesvin, drænet gulv og spalter (33 %/67 %).	1.253	1.253	1.253
Stald 4	Slagtesvin, drænet gulv og spalter (33 %/66 %).	497	497	497
G1	Eksisterende gyllebeholder	585	585	585
G2	Eksisterende gyllebeholder	649	649	649
Fast	Dybstrøelse/møddingsplads	648	648	0
	I alt produktionsareal stald:	6.769	6.769	6.769

Da oplysningerne i ansøgningen omkring produktionsarealets størrelse og placering er en forudsætning for vurdering af husdyrproduktionens miljøpåvirkning, stilles der vilkår omkring produktionsarealets størrelse.

Foder og fodersystem

Det anvendte foder opbevares i eksisterende udendørs fodersiloer. Fodring foregår gennem lukket rørsystem.

Rengøring

Stalden iblødsættes, højtryksrenses og udtørres efter hvert hold grise. Efter vask desinficeres efter behov. Arealer, hvor dyr opholder sig kortvarigt, som f.eks. udleveringsrum, staldgange og lignende, og som ikke er indregnet i produktionsarealet skal rengøres effektivt, efter endt ophold.

- Arealerne, som dyrene har adgang til dagligt (f.eks. staldgange) skal være effektivt rengjort senest 4 timer efter endt ophold.
- Arealer som dyrene ikke har adgang til dagligt (f.eks. udleveringsrum) skal være effektivt rengjort senest 12 timer efter ophold.

Reglerne er lovbestemte. Der er ikke fundet anledning til at skærpe kravene.

Bivirksomhed

Der er ingen bivirksomhed på ejendommen.

Olietanke

Der er dieseltanke på ejendommen. De er placeret på fast bund uden afløb, så eventuelt spild kan opsamles.

Der er 7 tanke på ejendommen. 1 stk. på 5.900 liter fra 1997, 3 stk. 5.900 liters fra 2003, 2 stk. fra 2015 på 1.800 liter og 1 stk. 1.300 liter fra 2004.

Forbrug af vand, el og olie

Se miljøkonsekvensrapportens afsnit 3.2.1 og 3.2.3.

Tabel 3: Forbrug af vand og el:

Produkt	Årligt forbrug
Vand	18.000 m ³
El	500.000 kWh
Olie/varme	5.000 liter
Dieselolie	50.000 liter

Kommunens vurdering

Der er egen boring på ejendommen, der anvendes til vanding af husdyrene. Vandforsyningen til stuehuset er fra alment vandværk (Søndersø Vandværk).

Det anslåede årlige forbrug af vand og energi fremgår af ovenstående tabel 3. Forbruget forventes at forblive uændret, da der ikke sker ændringer i produktionen.

Risiko for uheld og minimering heraf

De eksisterende gyllebeholdere er fra henholdsvis 1999 og 2002 og de er begge tilmeldt ordning om 10-årig beholderkontrol.

Gyllebeholderen er uden fastmonterede pumper, der ved tekniske fejl eller sabotage kan forårsage gylleudslip til miljøet.

Da der ikke forefindes permanente pumper i forbindelse med gyllebeholderne, er risikoen lav. Ved tømning af gyllebeholderne foregår det under opsyn og med mobile pumper.

Der skal foreligge en ajourført beredskabsplan, som lever op til kravene i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Beredskabsplanen skal fremvises på tilsynsmyndighedens forlangende. Kravene er fastsat i loven og Nordfyns Kommune har ikke fundet anledning til at stille skærpede vilkår.

Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, skal Alarmcentralen kontaktes (om nødvendigt) og efterfølgende Nordfyns Kommune, tlf.: 64 82 82 82.

Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg

Jord og grundvand

Drift af en landbrugsejendom vurderes ikke som udgangspunkt til at indebære en væsentlig risiko for jord og grundvand. Der forekommer dog håndtering af olieprodukter og husdyrgødning, der potentielt kan indebære fare for både jord og grundvand. Med de opstillede vilkår til produktionen vurderer Nordfyns Kommune, at der er truffet de nødvendige foranstaltninger til forebyggelse af forurening af jord og grundvand.

Spildevand

Se miljøkonsekvensrapportens afsnit 2.7.5.

Kommunens vurdering

Alt rengøringsvand opsamles i gyllekanaler og skal derfor indregnes i opbevaringskapaciteten. Der sker ingen ændringer i spildevandsforholdene med det ansøgte. Håndtering af spildevand er reguleret via lovgivningen. Kommunen finder ikke anledning til at stille skærpede vilkår på området.

Lugt

Lugtregulering

Den primære kilde til lugt fra dyrehold kommer fra staldens ventilation. I forbindelse med en ansøgning, er det derfor lugten herfra, der indgår i Miljøstyrelsens ansøgningssystem. Når gyllen pumpes og omrøres vil der altid være lugtafgivelse. Der forekommer ligeledes lugt i forbindelse med udbringning af husdyrgødning. Udbringning af husdyrgødning foregår dog i kortere perioder, få gange om året.

I denne ansøgning ændres produktionen ikke, så lugtgenerne vil være de samme i forbindelse med udbringning af husdyrgødning. Lugtgenerne fra staldanlægget vil ligeledes være de samme, - hvis der ikke bliver etableret miljøteknologier til reduktion af lugt.

Lugt fra gødningsopbevaringsanlæg eller udbringning af gylle reguleres af generelle regler i Husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Afstandskrav og udpegning af boliger

Afstandskrav i forhold til at overholde lugtgenegrænserne beregnes fra et beregnet lugtcentrum for staldanlægget og til 3 kategorier af omkringboende:

- Enkeltbolig i landzonen, som er nærmeste nabo på adressen Holmevej 80.
- Samlet bebyggelse, som er nærmeste bolig, hvor der inden for en radius af 200 meter af den bolig, er mindst 7 andre boliger uden landbrugspligt. Her udløses samlet bebyggelse af Vedbyvej 18.
- Byzonen. Den nærmeste byzone er ved Sønder sø by.

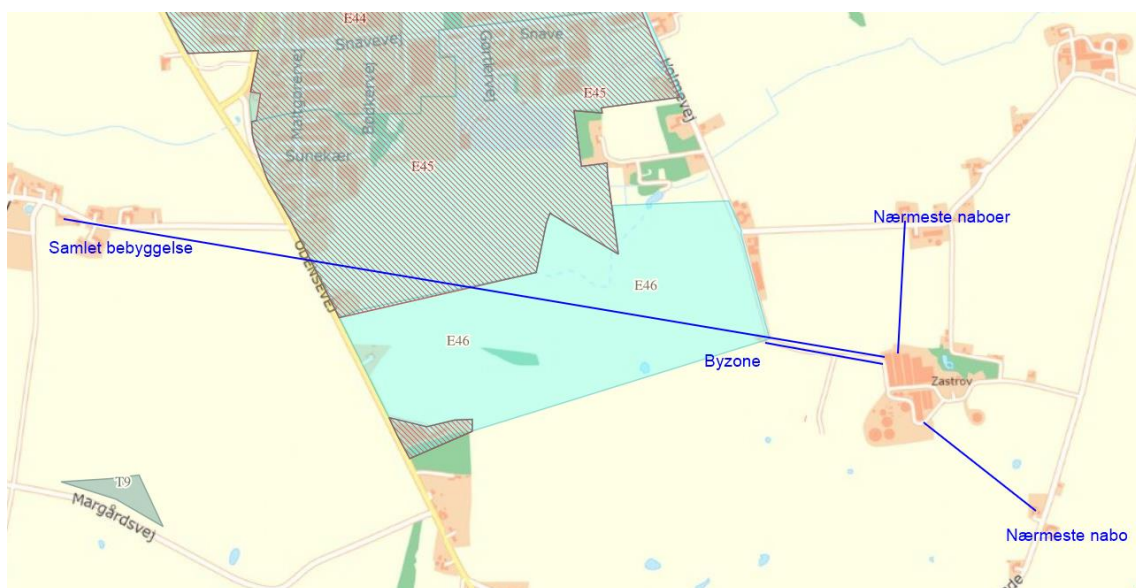
Lugtgenegrænsen skal ikke beregnes til ejendomme med landbrugspligt og ejendomme ejet af ansøger.

Ansøger har udpeget de 3 kategorier af omkringboende. Se miljøkonsekvensrapportens afsnit 2.6.1.

Ejendommens placering i forhold til de 3 kategorier af omkringboende fremgår af nedenstående figur og tabel 4. Ansøger har valgt at beregne lugt til flere naboer, for at dokumentere om lugtgeneafstandene er overholdt til dem. Der er derfor listet mere end 1 nabo.

Tabel 4: Afstanden fra staldanlæg og lugtcentrum.

	Afstand fra staldhjørne	Afstand fra lugtcentrum
Holmevej 80 (enkeltbolig i landzone)	370 meter	461 meter
Holmevej 84 (enkeltbolig i landzone)	380 meter	463 meter
Holmevej 95 (enkeltbolig i landzone)	400 meter	476 meter
Holmevej 97 (enkeltbolig i landzone)	450 meter	526 meter
Langehede 77 (enkeltbolig i landzone)	410 meter	520 meter
Vedbyvej 18 (samlet bebyggelse)	2.350 meter	2.429 meter
Kommuneplanområde 45 (byzone)	800 meter	897 meter
Kommuneplanområde 46 (ny byzone)	330 meter	413 meter

Figur 3: Oversigt over ejendommen og staldanlæggets placering i forhold til samlet bebyggelse, byzone og enkeltboliger/naboer

Kommunens vurdering af udpegede områder

Ansøger har inddraget flere boliger i ansøgningssystemet inden for hver af de 3 kategorier af omkringboende. Ansøgningssystemet beregner lugt til alle de indtastede boliger og ansøger belyser derigennem, hvor meget boligerne belastes med lugt i forbindelse med denne sagsbehandling.

Nordfyns Kommune har vurderet, at det er de korrekte boliger, der er udpeget og der dermed er beregnet lugt til. Kommunen har ikke fundet anledning til at udpege flere boliger eller områder.

Lugtparametre

Når kommunen modtager en ansøgning, er der i ansøgningssystemet lavet beregninger af, hvor langt lugten breder sig og beregningerne er holdt oppe imod lovens fastsatte krav til lugtgrænser.

Lugtens udbredelse i nærområdet, afhænger bl.a. af:

- Produktionsarealets størrelse
- gulvtype
- typer af husdyr
- geografisk placering
- ventilationsforhold
- øvrige husdyrbrug indenfor 300 meter fra samlet bebyggelse og byzone og indenfor 100 m fra enkeltbolig i landzonen (kumulation)

Ud fra forudsætningerne bliver den nødvendige geneafstand beregnet. Geneafstanden er den afstand, der minimum skal være fra lugtcentrum af staldanlægget til de tre kategorier (enkeltbolig, samlet bebyggelse og byzone).

Lugtgenegrænsen skal beregnes efter to modeller

Geneafstanden skal beregnes i både Miljøstyrelsens lugtmodel (beregnet i enheden OUs og kaldet "Ny") og i "FMK-modellen" (beregnes i enheden "LEs"). Den beregningsmetode, der beregner den længste geneafstand og dermed beskytter de omkringboende bedst, er den genegrænse der som udgangspunkt skal overholdes.

Lugtgenegrænser

Hvor meget lugt, de tre kategorier af omkringboende skal tåle, fremgår af nedenstående tabel.

Tabel 5. Lovens fastsatte krav til lugtbelastning.

Områdetype	Vejledende geneniveau "Ny"	Vejledende geneniveau "FMK"
Enkeltbolig i landzonen	15 OUE/m ³	10 LE/m ³
Samlet bebyggelse	7 OUE/m ³	3 LE/m ³
Byzone	5 OUE/m ³	1 LE/m ³

Kommunen kan ikke stille vilkår om at lugten skal mindskes yderligere, hvis lugten overholder det tilladte. Omvendt har Kommunen mulighed for at fravige kravene til lugtgenegrænserne, hvis ansøger søger dispensation efter § 33 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Resultat af lugtberegningen i Miljøstyrelsens ansøgningssystem

Beregningerne af lugt i Miljøstyrelsens ansøgningssystem giver nedenstående resultat. Miljøstyrelsens ansøgningssystem kan ikke indregne alle lugtreducerende miljøteknologier. Resultatet i figuren herunder er baseret på anvendelse af hyppig gylleudslusning i slagtesvine-staldene men uden anvendelse af miljøkryds.

Samlet resultat af lugtberegning

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Holmevej 80	0	NY	556,9	556,9	460,5	Nej
 Holmevej 84	0	NY	556,9	556,9	462,8	Nej
 Holmevej 95	0	NY	556,9	556,9	476,1	Nej
 Holmevej 97	0	NY	556,9	556,9	526	Nej
 Langehede 77	0	NY	556,9	445,5	520,2	Ja
 Vedbyvej 18	0	NY	1032,4	1032,4	2429,2	Ja
 KP E45 (gl. byzone)	0	NY	1319,8	1319,8	897,4	Nej
 KP E46 (ny byzone)	0	NY	1319,8	1319,8	412,8	Nej

Figur 4. Resultat lugtberegning fra Miljøstyrelsens ansøgningssystem.

Beregningerne i ansøgningssystemet viser, at lugtgenekravene til enkeltboliger i landzonen og nærmeste byzone ikke er overholdt. Lugtgenekravene til samlet bebyggelse er overholdt.

Anvendelse af detaljeret lugtberegning

Hvis beregningerne i Miljøstyrelsens ansøgningssystem resulterer i, at den bedste beskyttelse af naboerne fås ved anvendelse af beregningsmetoden "NY", kan ansøger indsende en detaljeret lugtberegning. Ansøger har i denne ansøgning valgt at anvende miljøteknologierne hyppig gylleudslusning i slagtesvinestaldene og at indsætte miljøkryds i begge kyllingestalde og i den ene slagtesvinestald.

En detaljeret lugtberegning skal laves efter en såkaldt OML-model. OML-modellen er udarbejdet af Aarhus Universitet og er bl.a. beskrevet i Faglig rapport vedrørende en ny lugtvejledning for husdyrbrug, december 2006, Skov- og Naturstyrelsen.

I denne ansøgning har ansøger valgt at indsende detaljerede beregninger efter OML-modellen idet lugtgenekravene beregnet i Miljøstyrelsens ansøgningssystem ikke er overholdt for enkeltboligerne i landzonen og byzonen ved Sønderød.

Nordfyns Kommunes vurdering af anvendelse af OML

Nordfyns Kommune har gennemgået lugtberegningen fra Miljøstyrelsens ansøgningsystem. Det fremgår af beregningen, at det for samtlige udpegede boliger og for byzonerne gælder, at lugtberegningens strengeste krav fremkommer ved anvendelsen af "Ny" beregningsmetode. Det gælder også hvis beregningerne foretages uden anvendt miljøteknologi (hyppig gylleudslusning). Se nedenstående tabel over lugtberegningen, hvor det fremgår at anvendt model til beregning af lugtgenekriteriet er "NY" for samtlige boliger/områder:

Samlet resultat af lugtberegning

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Holmevej 80	0	NY	634,1	634,1	463,2	Nej
 Holmevej 84	0	NY	634,1	634,1	464,9	Nej
 Holmevej 95	0	NY	634,1	634,1	477,9	Nej
 Holmevej 97	0	NY	634,1	634,1	527,7	Nej
 Langehede 77	0	NY	634,1	507,2	516,3	Ja
 Vedbyvej 18	0	NY	1151,2	1151,2	2432,4	Ja
 KP E45 (gl. byzone)	0	NY	1468,3	1468,3	901	Nej
 KP E46 (ny byzone)	0	NY	1468,3	1468,3	416,3	Nej

Figur 5. Udsnit af lugtberegning fra scenarie-skema 227043 version 1. Lugtbelastning uden lugtreducerende tiltag

Nordfyns Kommune vurderer derfor, at lugtberegningen i Miljøstyrelsens ansøgningsystem kan erstattes af en konkret detaljeret lugtberegning efter OML-modellen.

Detaljeret lugtberegning

OML-programmet tager hensyn til hvordan vejret påvirker hvordan luften bliver hvirvlet rundt og flyttet. Programmet tager også højde for ventilationsafkastenes højde over terræn, hastigheden hvormed luften bliver kastet ud af afkastene og i hvilken retning naboer er beliggende. Programmet kan også tage højde for anvendelse af miljøteknologier til reduktion af lugt.

Nordfyns Kommune vurdering af den indsendte OML-beregning:

Terrænhøjder

Forskellene i terrænhøjden mellem stalde og naboer kan have betydning. Det er beskrevet i OML-vejledningen, at "Terrænets forløb i større afstande end ca. 20 x skorstenshøjden normalt er uinteressant for de maksimalt forekommende koncentrationer. Terrænet behøver kun at beskrives i hovedtræk og kan ofte betragtes som fladt." I de indsendte OML-beregninger er der ikke indtastet terrænhøjder. Terrænet mellem staldanlægget og boli-

gerne er meget fladt. Nordfyns Kommune vurderer derfor, at indtastning af terrænhøjder ikke har betydning for resultatet af OML-beregningen.

Hastighed i afkast

Når luft fra stalden opnår en høj fart inden den forlader afkastet, vil luften komme højere op og blive mere opblandet og dermed fortyndet, inden den når eventuelle nabobeboelser. I OML-programmet indregnes denne effekt. Nordfyns Kommune har vurderet på lufthastighederne i den ansøgte drift i forhold til OML-beregningen, idet lufthastighederne skal være opnåelige i praksis.

Som udgangspunkt vurderes lufthastigheder på ca. 12-15 m/s at være opnåelige i praksis for almindelige ventilatorer. Ældre ventilationssystemer yder normalt mindre end nyere. Oplysninger indhentet fra Skov Ventilation A/S og Agrifarm giver normydelse på op til 16.000 m³/h for almindeligt placerede og ikke samlede ventilatorer (svarende til 15,7 m/s i lufthastigheder).

I nedenstående tabel, ses lufthastighederne i den ansøgte drift. Ventilatorenes drift sikrer dyrenes luftbehov.

Tabel 6. Lufthastigheder i ansøgte drift.

Afkast nr.	Lufthastighed, m/s
Kyl1a-2 – Kyl1a-14	10,8
Kyl1b-2 – Kyl1b-14	10,8
Sl2-1 – Sl2-18	13,3
Sl3-1 – Sl3-13	14,7
Sl4-1 – Sl4-6	14,7

Vurdering af lufthastigheder

I ovenstående tabel er lufthastighederne taget fra ansøgers OML-beregning og uden effekten af miljøkryds. Effekten af miljøkryds er 40 %, som er den procentsats som Miljø- og Fødevareklagenævnet (afgørelse nr. 19/05322 af 17. september 2019) har fastsat for at indregne effekten af miljøkryds i OML-programmet.

Lufthastighederne i alle afkast ligger indenfor normtallet for lufthastigheder.

Nordfyns Kommune vurderer at det er praktisk muligt, at anvende de ansøgte lufthastigheder. Der stilles vilkår til ventilationsanlæggenes ydelse til sikring af lufthastighederne i afkastene.

Kumulation

Som nævnt skal kumulation indgå i lugtberegningen, hvis der indenfor 300 m af byzonen eller samlet bebyggelse er andre husdyrbrug eller hvis der er andre husdyrbrug indenfor 100 m af enkeltbolig i landzonen. Husdyrbrugene skal have en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år. I denne ansøgning, er der ingen andre husdyrbrug indenfor 300 meter af byzone eller samlet bebyggelse eller 100 m fra enkeltbolig i landzonen. Der er derfor ikke indregnet kumulation.

Miljøteknologier til reduktion af lugt

Ansøger har valgt at anvende miljøteknologier til reduktion af lugten fra staldanlægget. Ansøger har valgt:

- Miljøkryds i alle ventilationsafkast på de to kyllingestalde og i alle afkast på slagtesvinestald (sl2)
- Hyppig gylleudslusning i alle 3 slagtesvinestalde (stald sl2, sl3 og sl4)

Miljøkryds

Miljøkryds øger luftens hastighed gennem ventilationsafkastet, da krydset forhindrer turbulens. En forøget hastighed bidrager til at luften kastes højere op og dermed når at blandes mere, inden den når boliger. Ifølge Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse nr. 19/05322 af 17. september 2019 skal miljøkryds indregnes med en forøgelse af lufthastigheden med 40 % lige over afkastet. Det har ansøger indregnet og det svarer til at afkastenes diameter reduceres med 15 % i OML-beregningen, svarende til Miljø- og Fødevareklagenævnets praksis for håndtering af miljøkryds i OML-beregninger. Nordfyns Kommune vurderer at ansøger har indregnet anvendelsen af miljøkryds korrekt.

Hyppig udslusning af gylle i slagtesvinestalde med fuldrænedede gulve

Hyppig udslusning af gylle er en godkendt teknik og optaget på Miljøstyrelsens Teknologiliste med en effekt på 20 % reduktion af lugtbidraget fra stalde med fuldrænedede gulve. Anvendelse af teknikken er ligeledes bedst tilgængelig teknik til reduktion af lugt.

I Miljøstyrelsens vejledning om anvendelse af hyppig udslusning af gylle i slagtesvinestalde, er der forslag om følgende vilkår ved brug af tiltaget:

- Gyllen i gyllekanalerne udsluses mindst hver 7. dag.
- Udslusning skal foretages mellem kl. 8 og 16 og må ikke foretages på lørdage eller søn- og helligdage.
- Der skal føres logbog over at hyppigheden af udslusningen udføres i overensstemmelse med ovenstående punkter. Registreringen skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises tilsynsmyndigheden på forlangende.

Med anvendelse af hyppig gylleudslusning reducerer husdyrbruget lugten fra 193.165 OU/s til 166.135 OU/s. Det svarer til en reduktion af geneafstanden på 77 m for de 5 enkeltboliger i landzonen og på 148 m for byzone.

Nordfyns Kommune vurderer, at det er en væsentlig forbedring for de omkringboende, når der anvendes hyppig gylleudslusning. Teknologien er indregnet korrekt i OML-beregningen med en effekt på 20 %.

Nordfyns Kommune stiller vilkår om, at der skal sluses gylle ud i stald 2, 3 og 4 ugentlig efter ovenstående retningslinjer.

Resultat af lugtberegningen

OML-beregningen for den eksisterende drift uden lugtreducerende tiltag (nudrift) og den eksisterende drift med lugtreducerende tiltag (ansøgt) ses i tabellen herunder. Tabellen viser lugtbelastningen til de omkringliggende boliger og områder i den afstand de ligger fra husdyrbruget.

Tabel 7. Lugtresultat.

Bolig i samlet bebyggelse	OU/s nudrift	OU/s ansøgt

Holmevej 80	12	7
Holmevej 84	11	7
Holmevej 95	12	7
Holmevej 97	13	8
Byzone E46	15	11
Byzone E45	6	5

Som det ses af resultaterne bevirker anvendelsen af miljøteknologier til reduktion af lugt, en forbedring af emissionen på 35-40 % for enkeltboligerne i landzonen. Alle boliger i landzonen overholder dermed lugtgenegrænserne. Lugtgenegrænsen for byzonen E45 er overholdt. Lugtgenegrænserne er dog fortsat ikke overholdt til byzoneområdet E46.

Kommunen har mulighed for at fravige kravene for lugtgenegrænserne, hvis genegrænserne er overholdt i intervallet 50 og 100 % og lugtemissionen fra staldanlægget ikke øges med det ansøgte (50 %-reglen). Overholder ansøger kravene, kan ansøger søge dispensation efter § 33 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Ansøger har søgt dispensation efter § 33 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen

Afskæringskriteriet for lugt til byzone er 5 OU/m³ og til enkeltbolig 15 OU/m³.

I ansøgt viser resultatet af OML-beregningen, at lugtniveauet ved de nærmeste boliger Holmevej 80 og 84 er 7 OU/m³ i afstanden 465 m og retningen 0 og 10 grader. Geneafstanden (afstand med 15 OU/m³) er mindre end 420 m. Genekriteriet er overholdt.

Der er ingen boliger i landzone indenfor geneafstanden i ansøgt.

Lugtniveauet ved byzone E45 og E46 er 5 OU/m³ og 11 OU/m³ i afstanden 900 m og 420 m og retningen 300 og 290 grader. Geneafstanden (afstand med 5 OU/m³) er 860 m og 840 m.

Byzone E45: Genekriteriet er overholdt.

Byzone E46: Afstanden er 50 % af geneafstanden og der kan dispenseres i henhold til §33.

I nudrift ses resultatet af OML-beregningen for enkelt bolig og byzone i nedenstående tabel:

Afstanden fra centrum af staldanlæg og retning til enkeltboliger og til byzone:

	Afstand, m	Retning, grader	OU/m ³	Geneafstand, m	Afstand/ Geneafstand, %
Holmevej 80	465	0	7	<420	OK
Holmevej 84	465	10	7	<420	OK
Holmevej 95	480	15	7	<420	OK
Holmevej 97	530	20	7	<420	OK
Gl. byzone E46	900	300	5	860	OK
Ny byzone E45	420	290	11	840	50

I forhold til nudrift og til ansøgt med afvigende ventilation er lugtniveauet ved ny byzone E45 reduceret med 27 % fra 15 OU/m³ til 11 OU/m³.

Den samlede lugtemission fra staldene reduceres fra 193.165 OU/s i nudrift til 166.135 OU/s i ansøgt. Genekriteriet er overholdt til samlet bebyggelse, men ikke til enkelt bolig i landzone og ej heller til byzone. Afstanden til enkelt bolig, Holmevej 80 er 460,5 m og geneafstanden er 556,9 m. Genekriteriet er overholdt med 83 % og der søges om dispensation jf. § 33 (50 %-reglen). Afstanden til samlet bebyggelse, Vedbyvej 18 er 2.429 m og den korrigerede geneafstand er 1.032 m. Genekriteriet er overholdt. Afstanden til byzone, kommuneplanramme E.46 er 413 m og den korrigerede geneafstand er 1.320 m. Genekriteriet er ikke overholdt og afstanden er 31 % af geneafstanden, så der kan ikke søges om dispensation jf. § 33 (50 %-reglen). Ansøger har derfor valgt at udføre en konkret OML-lugtberegning som erstatning for husdyrgodkendelse.dk's lugtberegning. Denne viser, at geneafstanden reduceres, så afstanden bliver 50 % af geneafstanden og der søges derfor om dispensation jf. § 33 (50 %-reglen).

Nordfyns Kommunes vurdering af om kriterierne for anvendelse af 50 % reglen er overholdt
Som det ses af figur 5 er der i lugtberegningerne udpeget 5 enkeltboliger i landzonen, 1 bolig i samlet bebyggelse og 2 byzoner.

Miljø- og fødevareklagenævnet har i afgørelse NMK-132-00783 præciseret, at det er klagenævnets opfattelse, at FMK-modellen fastsætter beskyttelsesniveauet i tilfælde, hvor en konkret OML-beregning viser en kortere geneafstand end beregnet efter FMK-modellen. I nærværende sag viser OML-beregningerne, at geneafstandene er den samme som beregnet i Miljøstyrelsens ansøgningssystem efter FMK-modellen.

Nordfyns Kommune vurderer derfor, at det er FMK-modellens geneafstande, der er gældende. Nedenfor ses det detaljerede skema fra ansøgningssystemet. Heraf fremgår det, at der kan søges dispensation efter 50 %-reglen, - også for byzonen E46. Den gule farve ud for linjen "FMK" markerer, at det er muligt at søge dispensation. Kommunen skal derfor vurdere om Kommunen vil give en dispensation eller ej.

KP E46 (ny byzone)	0	NY	1319,8	1319,8	412,8	Nej
Staldnavn:		NY (ansøgt)	333,7	333,7	354,2	Ja
Kyllingehus 1a		NY (nudrift)	333,7	333,7	-	-
		FMK (ansøgt)	295	295	354,2	Ja
		FMK (nudrift)	295	295	-	-
+ Staldnavn:		NY (ansøgt)	580,3	580,3	365,8	Nej
Kyllingehus 1b		NY (nudrift)	580,3	580,3	-	-
		FMK (ansøgt)	417,2	417,2	365,8	Nej
		FMK (nudrift)	417,2	417,2	-	-
+ Staldnavn:		NY (ansøgt)	941,7	941,7	382,1	Nej
Slagtesvin (stald 2)		NY (nudrift)	1022,9	1022,9	-	-
		FMK (ansøgt)	574,5	574,5	382,9	Nej
		FMK (nudrift)	607,5	607,5	-	-
+ Staldnavn:		NY (ansøgt)	1219,6	1219,6	405,6	Nej
Slagtesvin (stald 3)		NY (nudrift)	1351,8	1351,8	-	-
		FMK (ansøgt)	685,9	685,9	406,8	Nej
		FMK (nudrift)	737,9	737,9	-	-
+ Staldnavn:		NY (ansøgt)	1319,8	1319,8	412,8	Nej
Slagtesvin (stald 4)		NY (nudrift)	1468,3	1468,3	-	-
		FMK (ansøgt)	725,3	725,3	414,1	Nej
		FMK (nudrift)	783,6	783,6	-	-

Figur 6. Det detaljerede resultat af Miljøstyrelsens ansøgningssystems beregning for lugt for byzone E46

Nordfyns Kommune vurderer at kriterierne for anvendelse af 50 %-reglen er dokumenteret i nærværende ansøgning. Produktionsarealet udvides ikke og lugtemissionen er derfor den samme i eksisterende drift som i ansøgt drift (når de lugtreducerende teknikker ikke regnes

med). Derudover er det dokumenteret, at lugtgenegrænserne er overholdt inden for intervallet 50-100 % af lugtgenegrænserne.

Nordfyns Kommunes afgørelse på ansøgning om dispensation til anvendelse af 50 %-reglen
OML-beregningerne for den eksisterende drift (nudriften) viser at lugtgenegrænserne overholdes med 28 % af kravet til lugtgenefastholdelse for byzonen, og med 73 % for den værst placerede bolig i landzonen. Der er i nudriften ikke etableret tiltag til reduktion af lugt. Med ansøgningen etableres miljøkryds i 46 afkast og der anvendes hyppig gylleudslusning i de 3 slagtesvinestalde.

Med tiltagene bliver lugtgenegrænserne overholdt med 50 % for byzonen i den ansøgte drift og lugtgenegrænserne bliver overholdt til alle boliger beliggende i landzonen. Nordfyns Kommune finder at tiltagene har en væsentlig forbedret indflydelse på lugtemissionen fra husdyrbruget.

I sig selv er en forbedring af lugtbelastningen af de omkringboende normalt ikke nok til at begrunde anvendelse af 50 %-reglen, idet en miljøgodkendelse kan have karakter af et "livsforlængende" tiltag for staldanlægget.

I den foreliggende miljøansøgning er der dog ikke søgt om en udvidelse af staldanlægget eller på anden måde ændringer i staldanlægget eller i driften. Der sker ingen godkendelsespligtige ændringer.

Nordfyns Kommune vurderer derfor at miljøgodkendelsen ikke har livsforlængende karakter. Samtidig etablerer husdyrbruget lugtreducerende tiltag til forbedring af lugtgenerne for omgivelserne.

Nordfyns Kommune har ikke inden for den seneste årerække modtaget klager over lugt fra de omkringboende, men derfor kan lugtreducerende tiltag godt være kærkomne. Nordfyns Kommune vurderer, at der er grundlag for at give dispensation til anvendelse af 50 %-reglen i denne ansøgning.

Nordfyns Kommune stiller vilkår om samtlige parametre, som kan have indflydelse på lugtemissionen fra ejendommen. Det gælder isætning af miljøkryds i alle afkast i de to kyllingestalde (stald 1a og 1b) og i alle afkast på slagtesvinestald 3 (sl3) samt anvendelse af hyppig gylleudslusning i de 3 slagtesvinestalde (stald sl2, sl3 og sl4).

Med de opstillede vilkår giver Nordfyns Kommune dispensation efter § 33 (50 %-reglen).

Konklusion på lugt til omgivelserne

Lugtgenekravene er overholdt for samlet bebyggelse og enkeltbolig i landzonen. Kravene er ikke overholdt for byzonen med den ansøgte drift.

Nordfyns Kommune giver dispensation til anvendelse af 50 %-reglen i forhold til lugtgenegrænsen til byzonen. Kravene til lugtgenegrænsen til alle 3 kategorier af omkringboende opfylder dermed lovens krav.

Nordfyns Kommune stiller vilkår om produktionsarealets størrelse, dyretyper og staldindretningen. Kommunen stiller ligeledes vilkår om isætning af miljøkryds i alle ventilationsafkast på kyllingestaldene (stald 1 og 2) samt i alle ventilationsafkast på slagtesvinestald 3, samt anvendelse af hyppig gylleudslusning i stald 2, 3 og 4. Tillige stiller Kommunen vilkår om, at hvis kommunen vurderer, at eventuelle klager over lugt fra virksomheden er velbegrundede, skal virksomheden for egen regning lade foretage en akkrediteret undersøgelse af relevante lugtkilder. Hvis undersøgelsen viser, at lugtgenerne er væsentlige overskredet i forhold til denne miljøgodkendelse, skal virksomheden for egen regning etablere tiltag således, at

lugten overholder miljøgodkendelsens lugtniveau. Lugtundersøgelse kan maksimalt kræves én gang om året.

Støj

Se miljøkonsekvensrapportens afsnit 2.7.1.

De væsentligste støjkloder vurderes at være:

- Transporter til og fra husdyrbruget med gylle, foder og dyr, samt af- og pålæsning af dyr
- Drift af korntørringsanlæg i høst
- Daglig foderblanding/mølleri
- Ventilationsstøj. Stalden har dog mekanisk frekvensstyret ventilation med et moderat støjniveau - især ved nattetid, hvor ventilationsbehovet er lille.

Der vil derudover være periodisk støj fra omrøring og pumpning af gylle. Dertil kommer kortvarig støj fra kørsel med vare- og lastbiler samt traktorkørsel m.v. til og fra bedriften.

Der sker ingen ændringer i støjbilledet med det ansøgte.

Kommunens vurdering

Det ansøgte vurderes ikke at give væsentlige støjgener for omgivelserne grundet staldanlæggets placering i forhold til de omkringboende.

Der stilles vilkår om at Miljøstyrelsens støjgrænser overholdes:

Tabel 8: Støjgrænser

Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer) Lørdag kl. 7-14 (7 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time) Lørdag kl. 14-18 (4 timer) Søn- og helligdage kl. 7-18 (8 timer)	Alle dage kl. 22-7 (½ time)	Alle dage kl. 22-7 Maksimalværdi
55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)

Hvis tilsynsmyndigheden (Kommunen) vurderer, at eventuelle klager over støj fra virksomheden er velbegrundede, skal virksomheden gennem en akkrediteret virksomhed for egen regning eftervise, at de stillede støjkrav er overholdt. Er støjkravene ikke overholdt skal virksomheden etablere tiltag til reduktion af støj, så støjkravene er overholdt. Støjmåling kan maksimalt kræves én gang pr. år og skal foretages i overensstemmelse med miljøstyrelsens til enhver tid gældende vejledning om måling af ekstern støj fra virksomheder.

Rystelser

Det fremgår af "Orientering fra Miljøstyrelsen nr. 9, fra 1997 – Lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer i eksterne miljø", at der erfaringsmæssigt er vibrationsproblemer med:

- vibratorer
- stansmaskiner
- presser eller maskinsakse
- trykkermaskiner
- store langsomtgående dieselmotorer (skibsmotorer)
- shredder-anlæg til skrotbehandling og
- vaskerimaskiner.

Det fremgår ligeledes, at der kun undtagelsesvis kan konstateres generende vibrationer i bygninger, som er længere væk end nogle få hundrede meter fra vibrationskilden, oftest har det drejet sig om afstande under 50 m. Der er ingen af de nævnte maskintyper på ejendommen og det ansøgte ligger mere end 300 meter fra nærmeste nabo. Det vurderes, at der ikke vil opstå væsentlige gener i form af rystelser.

Støv

Se miljøkonsekvensrapportens afsnit 2.7.2.

Støv kan forekomme i forbindelse med kørsel i tørre perioder og i forbindelse med håndtering af foder. Foderet håndteres i lukkede systemer.

Kommunens vurdering

Med ejendommens placering mere end 300 m til nærmeste nabo, vurderes hverken håndtering af foder, støv fra ventilationsanlæg eller støv i forbindelse med transporter til og fra ejendommen, at give anledning til støvgener for de omkringboende.

Skadedyr (f.eks. rotter, mus og fluer)

Se miljøkonsekvensrapportens afsnit 2.7.4.

Kommunens vurdering

Der skal foretages en effektiv skadedyrsbekæmpelse. Forebyggelse skal ske gennem daglig oprydning af foderrester, sække mv. samt ved renholdelse af stier, gangarealer og foderum. Konstateres skadedyr skal retningslinjerne for bekæmpelse jf. Århus Universitet følges.

Transport

Se miljøkonsekvensrapportens afsnit 2.7.6.

Der vil ske transport i forbindelse med foder-, gødnings- og brændstoflevering, samt afhentning/levering af grise og kyllinger og afhentning af døde dyr. Derudover kørsel i forbindelse med udbringning af gylle.

Kommunens vurdering

Antallet af transporter vurderes at forblive uændret med det ansøgte. Transporterne foregår af egen markvej til/fra offentlig vej, som er Langehede. Ejendommens placering med god afstand til nærmeste nabobeboelser og egen adgangsvej gør, at antallet af transporter ikke vurderes at påvirke omgivelserne væsentligt.

Lys

Se miljøkonsekvensrapportens afsnit 2.7.3.

Kommunens vurdering

Der er ingen lys i staldene om natten. Udendørsbelysningen er kun tændt ved behov og har ingen fjernvirkning for naboerne, da der er afskærmende beplantning mellem lyskilden og nabobeboelse. Der sker ingen ændringer i lysbilledet med det ansøgte. Det er Kommunens vurdering at lyspåvirkningen af omgivelserne ikke giver anledning til væsentlige gener.

Uhygiejniske forhold

Ejendommen skal renholdes både indenfor og udenfor, så uhygiejniske forhold undgås. Håndtering af husdyrgødning, olieprodukter, foderrester og lign. skal foregå, så spild undgås. Eventuelt spild skal opsamles med det samme. Affald skal håndteres hygiejnisk, og opbevares og bortskaffes efter Nordfyns Kommunes affaldsregulativ.

Affald

Se miljøkonsekvensrapportens afsnit 2.8.

Døde dyr

Kommunens vurdering:

Døde dyr afhentes af DAKA to gang pr. uge. De opbevares hygiejnisk på fast underlag enten overdækket med kadaverkappe eller i container. Håndtering og bortskaffelse af døde dyr er reguleret af lovgivningen. Døde dyr skal bortskaffes til akkrediteret virksomhed. Kommunen stiller vilkår om at der skal fremvises dokumentationen for håndtering og bortskaffelse af døde dyr i forbindelse med f.eks. tilsyn.

Andet affald

Kommunens vurdering:

Affald skal opbevares korrekt og bortskaffes efter Nordfyns Kommunes affaldsregulativ. Tabel 9 viser de affaldstyper der forekommer i forbindelse med produktionen, opbevaring af affaldet og hvordan det bortskaffes.

Tabel 9: affaldstyper

Affaldstype	Opbevaringssted	Bortskaffelse	EAK-kode
Spildolie	Maskinhus	Marius Pedersen (godkendt modtager)	13.02.08
Olie- og brændstoffiltre	Maskinhus	Marius Pedersen (godkendt modtager)	15.01.04
Spraydåser	Stald	Kommunal modtagestation /genbrugsplads	16.05.04
Medicinrester	I original emballage og samlet i speciel container	Kommunal modtagestation /genbrugsplads	18.02.05
Kanyler i særlig beholder	Plastbeholdere	Kommunal modtagestation /genbrugsplads	18.02.05
Tom emballage (papir/pap)	Container	Schou (godkendt modtager)	15.01.01
Tom emballage (plast)	Container	Schou (godkendt modtager)	15.01.02
Lysstofrør og el-spærepærer	Container	Kommunal modtagestation /genbrugsplads	20.01.21
Overdækningsplast og tomme sække af plast	Container	Schou (godkendt modtager)	02.01.04

Jern og stål	Samleplads	Jernhandler	17.04.05
Metalemballage	Container	Jernhandler	15.01.04

Der er ingen kemikalier og pesticider på ejendommen. Desinfektionsmidler opbevares i stalden i original emballage.

Der stilles vilkår om at affald opbevares korrekt og bortskaffes efter Nordfyns Kommunes affaldsregulativ. Dokumentation for bortskaffelse af farligt affald skal fremvises på tilsynsmyndighedens forlangende indenfor en frist på 4 uger. Dokumentationen skal gemmes i 5 år.

Gødningsproduktion og håndtering

Produktion og opbevaring af husdyrgødning

Se pkt. 2.1.2 i Miljøkonsekvensrapporten.

Der er 2 gyllebeholdere på ejendommen på hver 3.500 m³ med et overfladeareal på henholdsvis 649 m² og 585 m². Tidligere opbevaring af dybstrøelse nedlægges.

Ifølge Husdyrgødningsbekendtgørelsens § 11 stk. 2 er der krav om en opbevaringskapacitet på 9 måneder, med mindre der foreligger skriftlig aftale om at husdyrgødningen opbevares på anden ejendom. Skriftlige opbevaringsaftaler skal have en varighed på mindst 5 år.

Nordfyns Kommune er tilsynsmyndighed på reglerne omkring tilstrækkelig opbevaringskapacitet jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen. Der skal foreligge dokumentation for, at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet eller alternativt er skriftlige aftaler om afsætning af husdyrgødning på anden ejendom. Dokumentationen skal fremvises i forbindelse med tilsyn.

Der stilles vilkår om et maksimalt areal på 1.234 m² for opbevaringslagrene.

Påfyldning af gylle

Ved påfyldning af gylle skal der anvendes faste pumpesteder, som er indrettet med fast bund og afløb til gyllesystemet, således at alt spild ved påfyldning af gyllevogne opsamles. Afløbet skal være dimensioneret således, at også større spild kan opsamles. Etablering af påfyldningspladser skal kun ske ved ejede opbevaringsanlæg, der indgår i miljøgodkendelsen.

Et andet system der yder tilsvarende sikkerhed mod spild af gylle kan anvendes, hvis ejeren dokumenterer, at systemet ikke kan give anledning til spild af gylle udenfor gyllebeholderen. Der stilles vilkår om ovenstående.

Ammoniakemission fra staldanlæg til naturområder

Der sker en fordampning af ammoniak fra staldanlæg og gødningsopbevaringsanlæg. Denne fordampning påvirker de omkringliggende naturområder. Naturområderne er opdelt i 3 kategorier alt efter, hvor sårbare og værdifulde områderne er. Inddelingen er lovbestemt. Beregningen af ammoniakfordampningen skal foretages i Miljøstyrelsens digitale ansøgningsprogram. Programmet beregner totaldeposition og merdeposition.

- Totaldeposition er det samlede anlægs påvirkning af naturområdet. Beregningen foretages til det mest kritiske punkt i naturområdet. Den beregnede totaldeposition er ikke in-

klusiv baggrundsbelastning. Baggrundsbelastningen i området er vurderet til 13,0 kg N pr. ha pr. år jf. Århus Universitets – Institut for Miljøvidenskab.

- Mer-depositionen er forskellen mellem ammoniakpåvirkningen af naturområdet i den eksisterende drift i forhold til den ansøgte drift.

Kravene til totaldeposition og merdeposition fremgår af lovgivningen.

Påvirkning af naturområder

Produktionen bevirker en ammoniakfordampning fra stald og lager på samlet 10.406 kg NH₃-N pr. år.

I nærheden af stalden ligger flere naturområder. Nordfyns Kommune har vurderet om der er beregnet ammoniakbelastning til de mest kritiske naturområder. På bilag 2 kan placeringen af kategori 1 og 2-naturområderne ses og på bilag 3 kan kategori 3-naturområderne ses. Beregning af ammoniakbelastningen af naturområderne er foretaget i Miljøstyrelsens digitale ansøgningsystem. Resultatet fremgår af tabel 10.

Tabel 10: Ammoniakdeposition til naturområder. Numrene i første kolonne refererer til naturområdets nummer på bilag 2 og 3.

Nr. på bilag 2 og 3	Naturområde	Merdeposition, 8-års drift kg N/ha/år	Merposition, nudrift, kg N/ha/år	Totaldeposition, kg N/ha/år
1	Kategori 1 – Natura 2000 – Overdrev 10 km Ø, 10,4 km øst	0,0	0,0	0,0
2	Kategori 2 – Overdrev > 2,5 ha SØ, 5,5 km syd	0,0	0,0	0,0
3	Kategori 2 – Overdrev Øst, 7,4 km øst	0,0	0,0	0,0
4	Kategori 3 – Gammel skovjordbund S, 710 m syd	-0,1	-0,1	0,4
5	Kategori 3 – § 3 mose N, 1.350 m nord	-0,1	-0,1	0,4
6	Kategori 3 – Naturlig tilgroet lysåbent areal V, 1.900 m nordøst	0,0	0,0	0,2
7	Kategori 3 – § 3 SØ øst, 90 m øst	-2,1	-2,1	22,9
8	Kategori 3 – § 3 SØ SØ, 280 m sydøst	-0,5	-0,5	2,5
9	Kategori 3 - § 3 Mose NØ, 1900 m nord-øst	0,0	0,0	0,2
10	Fredskov	-2,2	-2,2	37,7

Kategori 1-natur

Kategori 1-natur er ammoniakfølsomme naturtyper beliggende indenfor internationale naturbeskyttelsesområder. Nærmeste naturområde, der er beskyttet efter § 7, stk. 1 i bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., er et overdrev, der ligger ca. 10,4 km mod sydøst for ejendommen. Jf. bilag 3 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen nr. 2256 af 29. december 2020 er beskyttelsesniveauet for disse områder afhængig af antal andre husdyrbrug indenfor en afstand af naturområdet og disse husdyrbrugs størrelser (kumulation).

Der skal stilles skrappe krav til depositionen, hvis der er kumulation fra andre ejendomme jf. samme bekendtgørelse. Er der flere ejendomme der bidrager til ammoniak til samme naturpunkt er kravene til deposition 0,2 kg N pr. ha pr. år.

Beregninger i Husdyrgodkendelse.dk viser at totaldepositionen på naturområdet er 0,0 kg N pr. år. Der er derfor ikke regnet på, om der er kumulation eller ej, da kravet under alle omstændigheder er overholdt med det ansøgte.

Natura-2000

Nærmeste Natura-2000 område ligger nord for bedriften. Der er således 9,8 km til den nærmeste grænse ind til Natura-2000 området. Der sker ingen belastning på Natura 2000 området.

Med det ansøgte vil naturtyper, der er udpegningsgrundlag for Natura-2000 områder således ikke blive merbelastet.

Det vurderes således, at det ansøgte anlæg hverken i sig selv eller i sammenhæng med andre planer eller projekter kan påvirke Natura 2000-området væsentligt herunder skade området.

Kategori 2-natur

Kategori 2-natur er ammoniakfølsomme naturtyper beliggende udenfor internationale naturbeskyttelsesområder. Områderne er omfattet af § 7 stk. 1, nr. 2 i bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., og naturtyperne, der er omfattet, er højmoser, lobeliesøer, heder over 10 ha og overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse. Til kategori 2-natur må totaldepositionen maksimalt være 1,0 kg N pr. ha pr. år. Det nærmeste kategori 2-natur-område er beliggende 5,5 km sydøst for ejendommen. Området er et overdrev. Beregninger i Husdyrgodkendelse.dk viser at totaldepositionen til området er 0,0 kg N pr. ha pr. år. Krav til totaldeposition er overholdt.

§ 7 natur

Der er ikke noget natur omfattet af Husdyrgodkendelseslovens § 7, som med det ansøgte bliver merbelastet.

Kategori 3-natur

Jf. ovenstående bekendtgørelse er beskyttelsesniveauet for områder med kategori 3-natur således, at kommunen kan tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg N pr. ha pr. år, men ikke stille krav om mindre merdeposition end 1,0 kg N pr. ha pr. år.

Kategori 3-naturområderne inddeles i 4 undergrupper (fastsat i Fyns Amts regionplan 2005-). Der er naturområder i to af disse undergrupper:

Naturområder af internationale og national betydning: Områderne skal være egnede som levested og spredningskilde for betydende bestande af naturtypens karakteristiske dyre- og plantearter, herunder for meget sjældne arter internationalt, nationalt og regionalt set. Områderne har højeste prioritet.

I nærheden af Langehede 71 er der et enkelt af disse områder nordøst for ejendommen. Området er en mose beliggende i en afstand af ca. 1,9 km. Der er ikke registrerede arter af bilag IV-arter, men der er fredede arter. Det drejer sig om arterne: Kødfarvet gøgeurt, Majgøgeurt, Skov-hullæbe og Langakset trådspore. Der sker ingen merdeposition til området.

Områder af national og regional betydning: Områderne skal være egnede som levested og spredningskilde for naturtypens karakteristiske dyre- og plantearter, herunder sjældne arter i Danmark. Områderne har høj prioritet.

Der er to områder i nærheden af ejendomme. Det ene område er en mose beliggende nord for ejendommen i en afstand af 1.350 m og det andet område er "naturlig tilgroet lysåbent areal" i en afstand af 1.900 m, hvor der i sammenhæng med arealet er en sø. Der er ikke fundet bilag IV-arter, men der er fundet den fredede art Ægbladet Fliglæbe. Der sker ingen merdeposition til nogen af arealerne.

Der sker ingen merdeposition af nogen af de omkringliggende naturområder. Nordfyns Kommune vurderer at lovens krav til ammoniakdeposition på alle kategori 3 – naturområderne er overholdt. Miljøgodkendelsen af staldanlægget efter de nye regler vurderes ikke at have betydning på de fredede arter.

Potentiel ammoniakfølsom skov

Potentiel ammoniakfølsom skov skal dække over et areal på mere end ½ ha og være mere end 20 meter bredt samt bevokset med træer, der danner eller inden for et rimeligt tidsrum vil danne en sluttet skov af højstammede træer. For at en skov kan kategoriseres som værende ammoniakfølsom skal den enten være minimum ca. 200 år gammel, så der er tale om gammel "skovjordbund", eller der skal være forekomst af naturskovindikerende eller gammelskovsarter, som er medtaget på listen over arter, der er brugt ved prioritering af naturmæssigt særligt værdifulde skove omfattet af skovlovens § 25, og arterne har væsentlig, definerende betydning for skovens naturværdi. Kravene til skoven er en maksimal merdeposition på 1 kg pr. ha pr. år.

Der er to områder i nærheden af ejendommen, der potentiel er ammoniakfølsomme. Et "Naturligt tilgroet lysåbent areal" 1.900 m nordøst for ejendommen og et "Gammel skovjordbund" syd for ejendommen i en afstand af 710 m. Jf. beregninger i husdyrgodkendelse.dk er merdepositionen på henholdsvis -0,1 og 0,0 kg N pr. ha pr. år til områderne. Da merdepositionen under alle omstændigheder er overholdt, har Nordfyns Kommunen ikke taget stilling til, om skovene er ammoniakfølsomme eller ej.

Nordfyns Kommune vurderer derfor at lovens krav til ammoniakdeposition er overholdt.

§ 3 søer

Der ligger flere søer omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3 i nærområdet omkring ejendommen.

De to nærmeste søer er medtaget i ovenstående tabel. De øvrige omkringliggende søer er ikke medtaget i ovenstående tabel, da kravene til ammoniakdeposition er overholdt til de nærmeste søer, som også vurderes at være de søer, der er placeres mest kritisk i forhold til ammoniakbelastning.

Der er ingen registrerede naturdata for disse søer. Med det ansøgte vil merdepositionen med ammoniak på søerne være negativ. Ansøgningen reducerer belastningen af søerne med henholdsvis 0,5 og 2,5 kg N/ha/år. Søerne vurderes, at være næringsrige pga. deres størrelse og placering tæt ved dyrkede landbrugsarealer og beboelser.

Der må ikke ske tilstandscændringer af naturområder omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3. Miljøstyrelsen skriver i den digitale vejledning at: *"... en merbelastning på mindre end 1 kg ammoniak pr. hektar pr. år i udgangspunktet ikke udgør et væsentligt merbidrag, og derfor ikke kan medføre en tilstandscændring af et konkret § 3-område. Dette fordi merbelastningen i denne situation er så lav, at det ikke er muligt biologisk at påvise, at det ansøgte dermed har nogen effekt på området."*

Endvidere skriver Danmarks Miljøundersøgelser på deres hjemmeside: " For søer og vandløb spiller afsætning fra luften en ringe rolle; primært fordi søer og vandløb ofte har en lille overflade, og fordi de modtager betydelige mængder kvælstof fra overfladeafstrømning, dræn og direkte udløb. For enkelte danske søer kan bidraget fra luften dog være et problem. Det gælder naturligt næringsfattige søer som er omgivet af skov og næringsfattige jorder, fx i området syd for Silkeborg og Esrum Sø i Nordsjælland."

På baggrund af ovenstående vurdering fra DMU og den reducerede belastning med ammoniak, vurderes det at der ikke er grundlag for at stille skærpede vilkår mht. ammoniakdepositionen på de omkringliggende søer.

Fredskov

Der er et område markeret som fredskov beliggende delvist oveni og øst for stald 1a, 1b og sl3 og nord for stuehuset. Det markerede område kan være indtegnet fejlagtigt i forbindelse med overgang fra fysiske kort til digitale kort. Sagen er overdraget til Miljøstyrelsen som er myndighed på fredskov. Det forventes at Miljøstyrelsen laver en berigtigelse af kortmaterialet (retter den digitale skravering).

Der sker ingen ændringer i bygningsmassen eller i driften i forbindelse med denne miljøgodkendelse. Skovområdet er ikke udpeget som potentiel ammoniakfølsom skov.

Beregninger i ansøgningssystemet på ammoniakemissionen viser, at skovområdet får mindre ammoniak i forbindelse med denne miljøgodkendelse da ammoniakfordampningen fra staldanlægget falder. Som udgangspunkt er der ingen krav til ammoniakemissionen til fredskov.

Bilag IV-arter

Der bliver flere og flere registreringer af Odder på Fyn. Odderen lever i tilknytning til både stillestående og rindende vand, salt- og ferskvand. Uforstyrrede vandløb, søer, moser og fjordområder, med gode skjulmuligheder i form af vegetation, er oplagte levesteder. Da odderen er nataktiv opholder den sig om dagen i en hule i brinken, under træerødder eller under buske.

For at odderen yngler, skal der i dens territorium være skjul eller fristeder i form af rørskov, krat eller anden bevoksning. Der skal også være ringe menneskelig aktivitet, det vil sige minimal færdsel, lystfiskeri og jagt. Findes der tilstrækkelige skjul, er odderen mere tolerant overfor menneskelige forstyrrelser.

Nordfyns Kommune vurderer, at der derudover kan forekomme forskellige arter af flagermus (herunder Dværgflagermus, Brun flagermus og Sydflagermus), Markfirben, Springfrø, Spidsnudet frø og Stor Vandsalamander i området. Arterne er Bilag IV-arter, der ifølge naturbeskyttelseslovens kap. 5 ikke må forstyrres forsætligt med skadelig virkning for arten eller bestanden, og yngle- og rasteområder må ikke beskadiges eller ødelægges.

Flagermus yngler og overvintrer fortrinsvis i hule træer, og søger bl.a. føde over åbent terræn og langs skovbryn og levende hegn. Brun Flagermus, Dværgflagermus og Sydflagermus er alle almindelige på Fyn og er ikke truet.

Markfirben kan forekomme i området, især i nærheden af skove. Arten foretrækker sandede soleksponerede levesteder. Det kan være heder, klitter, overdrev, råstofgrave og på vej eller jernbaneskrånninger, som ofte enten er beskyttede naturtyper eller som ikke er i landbrugs-mæssigt drift. Arten anvender linjeformede terrænelementer som levende hegn og stengærder som spredningskorridorer.

Springfrø yngler i vandhuller af vedvarende eller tidvis karakter. Rasteområder er under sten, træstød, gnavegange og under løv i primært løvskove eller eks. i eng- og overdrevsområder.

Spidssnudet frø yngler i mange slags vådområder lige fra ganske små vandhuller til bredden af store søer og fra helt overskyggede ellesumpe til fuldstændige lysåbne vandhuller. Rasteområder findes især i fugtige områder nær ynglestederne.

Stor vandsalamander overvintrer på land gravet ned i jordbunden eller under sten, træstammer og lignende. De yngler i både store søer som små vandhuller. Uden for yngletiden er salamanderen primært i skove og enge.

Områdets mange småbiotoper: sten- og jorddiger, småskove, levende hegn og små udyrkede markarealer, er meget vigtige for agerlandets dyre- og planteliv. De fungerer som ledelinjer, yngle-, raste- og overvintringssted for blandt andet området bilag IV-arter.

Det, som kan skade flagermusenes yngle og rasteområder er, hvis gamle hule træer fældes eller hulrum i bygninger lukkes. For markfirbenet er det vigtigt, at stengærder, markhegn og markskel samt solbeskinnede skrænter ikke fjernes. For Stor vandsalamander gælder, at vandhuller der opfyldes eller drænes, opdyrking af arealer nær vandhuller og øget nærningsstofførsel vil kunne beskadige dens yngle- og rasteområder. Frøerne er bla. afhængige af, at vandhuller ikke opfyldes eller drænes, at vandhulsnære arealer ikke opdyrkes og at lav vegetation nær vandhullerne ikke fjernes.

Samlet vurdering af påvirkningen af natur

Med det ansøgte projekt vil der ikke blive fjernet eller ændret på biotoper, som kan være yngle- eller rasteområder for de omtalte arter. I de ovenstående afsnit er det vurderet, at ingen af de omliggende naturområder vil blive påvirket med ammoniak fra anlægget i en sådan grad, at der skal stilles skærpede vilkår.

Det vurderes således, at der med det ansøgte ikke er risiko for at skade raste- eller yngleområder for bilag IV-arter.

Kommunen vurderer samlet set, at udvidelsen af produktionen overholder gældende lovgivning for ammoniakemission. Vurderingen og beregningen i forbindelse med ammoniakemissionen er foretaget på baggrund af det ansøgte produktionsareal, dyretypen, staldindretning, anvendte gulvtyper og miljøtiltag. Der er stillet vilkår omkring produktionsarealets størrelse indenfor de ansøgte bygninger, dyretypen, staldindregningen, anvendte gulvtype(r) og anvendelse af miljøteknologier.

Bedste tilgængelige teknik og ressourceforbrug:

Fastsættelse af emissionsgrænseværdi

En ansøgning med en ammoniakemission på mere end 750 kgNH₃-N pr. år skal leve op til "Bedst tilgængelige teknik" (BAT) for ammoniakemission. Nordfyns Kommune skal vurdere om det ansøgte lever op til BAT, dog under hensyn til proportionalitetsprincippet som betyder at teknikens pris, skal holdes op mod effekten af teknikken. Kommunen kan ikke stille krav til valg af teknik, men når ansøger har valgt en teknik, kan kommunen stille vilkår til teknikens effekt, drift og funktion samt dokumentation.

Vurderingen af, om det ansøgte lever op til "bedst tilgængelig teknik" vedrører hele produktionens belastning af det omgivende miljø, og gælder ikke kun for ammoniakemissionen. Det gælder dog specifikt for ammoniakemissionen, at der er fastsatte grænser for, hvad emissionen må være.

Både kravet til BAT-ammoniakemission og den faktiske emission er beregnet i Miljøstyrelsens digitale ansøgningssystem efter godkendelsesbekendtgørelsens krav i bilag 3. Beregningen fremgår af nedenstående figur.

Samlet BAT beregning ? i			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	9912	494	10406
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	9912	494	10406
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Figur 7. Beregning af BAT

Kravene til eksisterende staldanlæg, som ikke ændres eller udvides, er ens med den fastsatte emission. I denne ansøgning ændres der ikke noget i staldanlægget og der udvides ikke. Kravene til BAT-ammoniakemissionen er derfor ens med emissionen og BAT-kravet er opfyldt.

I EU's afgørelse 2017/302 om fastsættelse af BAT, er der forskellige teknikker udpeget som værende BAT indenfor forskellige områder. Det gælder områderne:

- Miljøledelsessystem
- Godt landmandsskab
- Fodring
- Staldindretning
- Vandforbrug
- Energiforbrug
- Reducer mængden af spildevand
- Opbevaring og håndtering af husdyrgødning
- Opbevaring af døde dyr

Miljøledelsessystem

For at forbedre husdyrbrugets overordnede miljøforhold, er det BAT at gennemføre og overholde et miljøledelsessystem. Det skal indeholde:

- En formuleret miljøpolitik med afsæt i husdyrbrugets miljøforhold
- Fastsatte miljømål
- Udarbejdede handleplaner for det, eller de fastsatte miljømål

Miljøarbejdet skal minimum 1 gang årligt evalueres og om nødvendigt skal der foretages justeringer af mål og handlingsplaner. Minimum 1 gang om året skal miljøledelsessystemet gennemgås. Kravet om et miljøledelsessystemet skal være opfyldt på godkendelsestidspunktet. Kravene er fastsat i loven og Nordfyns Kommune har ikke fundet anledning til at stille skærpede vilkår.

Dokumentation for miljøledelsessystemet skal kunne forevises på tilsynsmyndighedens forlangende i forbindelse med tilsyn. Kravene er lovbestemt og Nordfyns Kommune har ikke fundet anledning til at stille skærpede vilkår.

Godt Landmandsskab

Se pkt. 3.2.6 i Miljøkonsekvensrapporten.

Kommunens vurdering

Ved gennemgang af EU's referencedokument skal følgende anføres som BAT for godt landmandsskab:

- Uddannelse og oplæring af personale
- Udarbejdelse af beredskabsplan
- Regelmæssig kontrol, reparation og vedligeholdelse af strukturer og udstyr
- Forhindre emissioner i forbindelse med opbevaring af døde dyr

Husdyrlovens regler regulerer alle ovennævnte punkter. Kommunen er tilsynspligtig på husdyrbruget og vil i forbindelse med tilsyn kontrollere ovenstående. Desuden er begge gyllebeholdere anmeldt den obligatoriske 10-årige beholderkontrolordning. Nordfyns Kommune finder ikke anledning til at stille skærpede krav. Dokumentation for ovenstående skal fremvises på tilsynsmyndighedens forlangende indenfor en frist på få dage.

Efter en gennemgang af ansøgers miljøansøgning og miljøkonsekvensrapport, samt Kommunens viden fra tilsyn, vurderer Nordfyns Kommune, at der anvendes BAT for godt landmandsskab i forhold til ovenstående punkter.

Foder

Se pkt. 3.2.5 i Miljøkonsekvensrapporten.

BAT for foder er defineret som:

- Optimering af foderet til de enkelte dyregrupper
- Anvendelse af fasefodring
- Foder med reduceret proteinindhold/anvendelse af syntetiske aminosyrer i foder med lavt proteinindhold
- Tilsætning af godkendte foderstoffer, der reducerer udskillelsen af kvælstof
- Anvendelse af fytase til reduktion af udskillelsen af fosfor

Kommunens vurdering

Ansøger beskriver at der anvendes fasefodring, syntetiske aminosyrer og fytase. Derud over optimeres fodret til de enkelte dyregrupper. Nordfyns Kommune vurderer derfor at produktionen lever op til bedst tilgængelig teknik for fodring. Til dokumentation for at BAT-kravene er opfyldt skal der foreligge indlægsedler på fodret eller lignende som kan fremvises på tilsynsmyndighedens forlangende i forbindelse med tilsyn. Kravene er lovbestemte. Nordfyns Kommune har ikke fundet anledning til at stille skærpede vilkår ud over at dokumentationen må ikke være ældre en maksimalt 3 måneder.

Staldindretning

Se pkt. 2.1.1 og 2.11 i Miljøkonsekvensrapporten.

BAT for staldindretning kan opfyldes ved f.eks.:

- Valg af delvis fast gulv og gyllesystem kombineret med enten optimeret foder eller gyllekøling
- Anvendelse af gyllekøling, hvor varmen genanvendes (slagtesvin)
- Hyppig gylleudslusning i fulddrænede stalde til slagtesvin
- Gylleforsuring/svovlsyrebehandling af gyllen (slagtesvin)
- Kemisk eller biologisk luftrensning
- Anvendelse af varmeveksler (kyllinger)

Eksisterende stalde

Slagtesvinestaldene er indrettet med drænet gulv og spalter og gyllesystem.

Kyllingestaldene er indrettet med fast gulv. Både griseproduktionen og

slagtekyllingeproduktionen anvendes foder, som er sammensat til den specifikke dyretype.

De eksisterende stald er således allerede BAT på flere områder.

Hvis der skulle etableres gyllekøling, ville det kræve en total reovering af stalddene. Da der er tale om velfungerende stalde, vil etablering af gyllekøling ikke være økonomisk proportionel.

Hyppig gylleudslusning i fulddrænede stalde til slagtesvin

Det er BAT at anvende hyppig gylleudslusning. Teknikken er godkendt i stalde til slagtesvin med drænede gulve og spalter. Der er i denne stald anvendt hyppig gylleudslusning i alle tre slagtesvinestalde. Teknikken reducerer lugten fra stalden med 20 %. Se afsnittet om Lugt – hyppig gylleudslusning.

Gylleforsuring

Gylleforsuring anses som BAT i svinestalde. Et anlæg vurderes at koste i omegnen af 1.000.000 kr. Dertil kommer udgifter til svovlsyre og el. Der er ikke sikkerhed for at betonen i gyllekanalerne har en god holdbarhed overfor syrepåvirkningen på længere sigt. Desuden er det ikke helt ligetil at etablere forsuring i den eksisterende svinestald. Samtidig er energiforbruget ved drift af et forsøringsanlæg særdeles stort (forsøg viser minimumsforbrug på 20.000 kWh/år). Det har derfor været ansøgers ønske, at opfylde de gældende krav på anden vis.

Luftrensning

Kemisk luftvasker kan anvendes i nye stalde. Luftvaskeren fjerner ammoniak fra afgangsluften. Biologisk luftvasker benyttes ofte, hvor der ligeledes er lugtproblemer. Den biologiske luftvasker fjerner både ammoniak og lugt fra afgangsluften.

Om en luftvasker kan etableres i eksisterende stalde afhænger af staldens indretning. Desuden er både den kemiske og den biologiske luftvasker så dyr at etablere generelt, at det vurderes at være uproportionalt i forhold til den miljømæssige gevinst. Endvidere er der ifølge kommende BAT-blade et væsentligt energiforbrug forbundet med driften.

Varmeveksler til fjerkræstalde

Varmevekslere udnytter energien i udsugningsluften fra stalden til at opvarme indsugningsluften og samtidig øger systemet lufthastigheden over gulvet. Det bevirker en øget udtørring og deraf lavere ammoniakfordampning. Teknikken er optaget på Miljøstyrelsens Teknologiliste med en effekt på 30 % reduktion af ammoniakfordampningen fra kyllingestalde.

I de to ansøgte kyllingestalde anvendes der varmevekslere. Den ammoniakreducerende effekt er ikke indregnet i ammoniakemissionen, da det ikke har været nødvendigt for at opfylde lovens krav til ammoniak.

Kommunens vurdering

Nordfyns Kommune vurderer at der i dette eksisterende staldanlæg er anvendt BAT idet der anvendes gulvtyper med relativ lav ammoniakfordampning, der anvendes gyllesystem ved grisene og hyppig gylleudslusning. Yderligere krav til BAT vurderes at ligge udenfor proportionalitet.

Vandbesparende foranstaltninger

Se miljøkonsekvensrapportens afsnit 3.2.4.

BAT for besparelse på vand kan opnås ved at

- placere drikkepipler over fodertruget eller integreret i foderautomaterne eller anvende drikkekopper/trug
- vaske stalde med højtryksrensere
- følge vandforbruget gennem måling af forbruget og
- føre dagligt tilsyn med vandforsyningen for lækager og øvrigt vandspild
- Genbruge uforurenede regnvand som rens vand

Kommunens vurdering

Der er oplyst et vandforbrug på 18.000 m³ pr. år. Normforbrug af vand til slagtesvin til en afgangsvægt på 100 kg inkl. vaskevand er 0,559 m³ pr. gris pr. år (kilde: SEGES, Notat n. 0337 af 1. september 2003). Slagtesvin bliver dog oftest 110-118 kg i afgangsvægt, så selvom der produceres lidt færre stk., når afgangsvægten stiger, vil deres vandforbrug være større. Omregnet til nutidig vægt for slagtesvin er normvandforbruget 0,66 liter pr. gris. Det giver et årligt normforbrug på 12.000 m³ pr. år til slagtesvinene.

Til kyllinger er norm-vandforbruget på 7,3 liter pr. kylling (kilde: DJF rapport, Husdyrbrug nr. 51 af oktober 2003). Vandforbruget til kyllingeproduktionen bliver 4.400 m³ og samlet bliver norm-vandforbruget på 16.400 m³. Da der er tale om biologisk produktion kan normtallet for vandforbrug varierer med +/- 25 %. Det giver et vandforbrug på 12.300 -20.500 m³ for den samlede produktion.

Det ansøgte og nuværende vandforbruget er indenfor norm af, hvad der forventes af vandforbrug til produktionen. Hvis vandforbruget overstiger normforbruget væsentligt, skal der udarbejdes handlingsplaner for nedbringelse af vandforbruget. Handlingsplanerne skal

udføres og revideres om nødvendigt. Handlingsplaner skal fremvises på tilsynsmyndighedens forlangende indenfor en frist på 4 uger.

I disse stalde anvendes der vandventiler placeret over krybber eller drikkekopper og stalde-
ne sættes i blød inden vask med højtryksrensere. Desuden kontrolleres hele vandsystemet
dagligt for lækager og små reparationer udføres hurtigst muligt. Kan reparationerne ikke
udføres selv, tilkaldes service. Det er ikke hensigtsmæssigt at anvendelse uforurenat regn-
vand i svinestalde eller i kyllingestalde af hensyn til smittebeskyttelsen af dyrene og samtidig
er teknikken uproportional på eksisterende husdyrbrug.

Der stilles vilkår om at staldene iblødsættes inden vask med højtryksrensere eller tilsvarende
vandbesparende teknik. Der stilles ligeledes vilkår om at vandforbruget registreres og følges
minimum 1 gang årligt. Dokumentation for vandforbruget skal forevises på tilsynsmyndighe-
dens forlangende indenfor en frist på 4 uger. Dokumentationen skal gemmes i 5 år. Med de
beskrevne procedure og vilkår, vurderer Nordfyns Kommune at husdyrbruget anvender BAT
for vandforbrug.

Energibesparende foranstaltninger

Se miljøkonsekvensrapportens afsnit 3.2.2.

BAT for besparelse på strøm kan opnås ved at:

- Anvende højeffektive ventilationssystemer eller naturlig ventilation, hvor muligt
- Optimere ventilationssystemet i hver stald samt undgå modstand i ventilationssystemet ved jævnlig inspektion og rengøring af kanaler og ventilatorer
- Anvende isolerede stalde til dyr med behov for varme
- Bruge lavenergi belysning
- Anvende varmevekslere
- Anvende jordvarmeanlæg
- Følge energiforbruget så defekter kan identificeres (ej med i EU's BAT afgørelse)

Kommunens vurdering

Energiforbruget stammer primært fra ventilation af staldanlæg samt belysning og drift af
fodringsanlæg og andre tekniske anlæg, som f.eks. kompressor, småmaskiner og gylle-
pumpning.

Energiforbruget reduceres primært ved at anvende energibesparende ventilationssystemer.
Lyset er tændt efter behov. Der er ikke lys i staldene om natten, med mindre der arbejdes i
staldene (levering af slagtesvin/kyllinger). Der er oplyst et strømforbrug på 500.000 kWh pr.
år.

Normtallet for en slagtesvineproduktion er jf. SEGES på 12 kWh/gris og tal fra Videntcenter for
Landbrug vurderer et forbrug for olieopvarmede stalde med varmeveksler til 0,95
kWh/kylling/år. Omregnet til normforbrug pr. m² giver det et årligt normforbrug på ca.
210.000 for slagtesvineproduktionen og 570.000 kWh pr. år til produktion af slagtekyllinger.
Det giver samlet set et norm-strømforbrug på 780.000 kWh pr. år.

Nordfyns Kommune vurderer, at strømforbruget ligger væsentligt under normforbruget i for-
hold til en gennemsnitlig besætning af den størrelse og med de svingninger der kan fore-
komme fra år til år.

Hvis strømforbruget overstiger normforbruget væsentligt, skal der udarbejdes handlingspla-
ner for nedbringelse af strømforbruget. Kommunen vil følge op på forholdet i forbindelse

med miljøtilsyn. Eventuelle handlingsplanerne skal udføres og revideres om nødvendigt. Handlingsplaner skal fremvises på tilsynsmyndighedens forlangende indenfor en frist på 4 uger.

Der stilles vilkår om at ventilationsafkastene holdes rene for at nedsætte modstanden i anlæggene og anlæggene skal vedligeholdes. Ved udskiftning af lyskilder, skal der tages højde for energiforbruget ved at vælge energibesparende lysstofrør. Der stilles vilkår om ovenstående. Kommunen kan kræve adgang til staldanlægget i forbindelse med tilsyn for vurdering af renholdelse af ventilationsanlæg.

Strømforbruget skal registreres og følges minimum 1 gang årligt. Dokumentation for strømforbruget og kvitteringer for indkøb af lavenergi lysstofrør skal fremvises på tilsynsmyndighedens forlangende indenfor en frist på 4 uger. Dokumentationen skal gemmes i 5 år.

Nordfyns Kommune vurderer at der er foretaget de nødvendige forholdsregler for at begrænse strømforbruget med de stillede vilkår.

Reducerer mængden af spildevand

Se pkt. 2.7.5 i Miljøkonsekvensrapporten.

Det er BAT at reducerer mængden af spildevand. Det kan gøres ved at kombinerer nedenstående teknikker:

- Holde forurenede områder så små som muligt
- Minimere vandforbruget – anvende højtryksrensere
- Adskil uforurenede regnvand fra spildevandsstrømme, der skal renses
- Lede spildevand til gyllebeholder
- Rens spildevandet
- Udbring let forurenede spildevand på landbrugsarealer via sprinklersystem

Ejendommen er indrettet med vaskeplads til vask af maskiner og afløbet herfra ledes til gyllebeholderen. Der anvendes højtryksrensere ved vask af maskiner. Det er ikke proportionelt at adskille spildevand yderligere i forhold til, hvad der er på ejendommen i dag og det er heller ikke proportionelt at rense spildevandet eller opsamle og udbringe eventuelt let forurenede spildevand på landbrugsarealer. Nordfyns Kommune vurderer at husdyrbruget lever op til BAT for spildevand for den nuværende eksisterende produktion. Krav om yderligere tiltag vil ikke være proportionale.

Opbevaring/behandling af husdyrgødning

Se pkt. 2.1.2 og 3.2.6 i Miljøkonsekvensrapporten.

BAT for gødningsopbevaring kan opfyldes ved:

- Stabil beholder, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger
- Beholderen er overdækket med fast overdækning, telt, eller flydelag
- Anvendelse af gylleforsuring
- Have tilstrækkelig opbevaringskapacitet
- Installerer et lækage-detektionssystem (kan kun anvendes på nye beholdere)
- Lageret tømmes hvert år og inspiceres visuelt
- gyllen kun omrøres umiddelbart før tømning

Kommunens vurdering

Begge beholdere er stabile beholdere, der er tilmeldt 10-årig beholderkontrol. Den ene beholderen er overdækket med fast overdækning og på den anden anvendes flydelag. Begge teknikker er anerkendt som bedst tilgængelige opbevaringsteknik. Fast overdækning halverer ammoniakfordampningen fra gylletanken i forhold til naturligt flydelag jf. Miljøstyrelsens Teknologiblad for fast overdækning af gyllebeholdere. Effekten er dog ikke indregnet i ammoniakemissionen i denne godkendelse, da det ikke har været nødvendigt, for at leve på til lovens krav til ammoniakemission.

Tilstrækkelig opbevaringskapacitet er underlagt lovgivningen og Kommunen er tilsynsmyndighed på området. I ansøgningsmaterialet er der kort redegjort for tilstrækkelig opbevaringskapacitet. Kommunen finder ikke anledning til at stille skærpede krav.

Nordfyns Kommune vurderer, at med de opstillede vilkår til opbevaring af husdyrgødning lever produktionen op til BAT for opbevaring af husdyrgødning.

Opbevaring af døde dyr

Se pkt. 2.8 i Miljøkonsekvensrapporten.

Det er BAT for opbevaring af døde dyr at:

- opbevarer dem på en måde, der reducerer eller forhindrer emissioner.

Kommunens vurdering

På husdyrbruget opbevares døde dyr på en fast plads og med overdækning i form af kadaverkappe. Mindre dyr opbevares i lukket container indtil afhentning. Nordfyns Kommune vurderer at der anvendes BAT for opbevaring af døde dyr når døde dyr opbevares som beskrevet. Opbevaringen af døde dyr er omfattet af generel lovgivning og Nordfyns Kommune finder ikke anledning til at stille yderligere vilkår.

Konklusion på BAT og ressourceforbrug

Med de nævnte tiltag for ammoniakemission ligger produktionens emission af ammoniak på 10.406 kg NH₃-N/år. BAT-emissionsgrænseværdien for ammoniak er dermed netop opfyldt, som det kræves for eksisterende staldanlæg, der ikke udvides eller ændres.

Nordfyns kommune vurderer samlet set, at der er redegjort for bedst tilgængelig teknologi i husdyrproduktionen og at redegørelsen og anvendelsen af BAT for husdyrproduktionen lever op til husdyrlovens krav.

Der anvendes BAT-standard for alle stalde og gødningslagre. Desuden er rengøring af stalde, foderoptimering og reducerer og følge energiforbrug i overensstemmelse med forskrifterne i BREF-referencedokumentet. Nordfyns Kommune vurderer ligeledes, at krav til ammoniakemission er opfyldt. Vurderingen er foretaget på baggrund af beregninger på det ansøgte produktionsareal, dyretypen og staldsystemet. Der stilles vilkår til ovenstående.

Miljøkonsekvensrapport

Ansøgningen er omfattet af § 16 a stk. 2. Det betyder at ansøgningen skal indeholde en miljøkonsekvensrapport jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens kap. 2. Rapporten er vedlagt som bilag 5.

Nordfyns Kommune vurderer at miljøkonsekvensrapporten opfylder lovens krav og er udarbejdet af tilstrækkeligt kvalificerede og kompetente eksperter.

0-alternativet og alternative muligheder

0-alternativet vil være at fortsætte produktionen som ejendommen på nuværende tidspunkt er godkendt til.

En miljøgodkendelse efter de nye regler giver mere fleksibilitet i staldanlægget både i forhold til driften og til tilpasninger i kravene fra aftagerne af dyrene.

Ændringer i ejerforhold

Ændringer i ejerforhold (eller hvem der er ansvarlig for driften) skal meddeles til Nordfyns Kommune senest 8 dage efter ændringen. Inden etablering, udvidelse eller ændring af anlæg omfattet af bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. skal der indgives en anmeldelse til kommunalbestyrelsen jf. bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug.

Ophør af produktionen

Se miljøkonsekvensrapportens afsnit 3.1.

Kommunens vurdering

Ved ophør med driften skal Kommunen orienteres. Virksomheden skal sikre en hensigtsmæssig nedlukning af husdyrholdet, så der ikke efterlades miljøskadelig forurening på grunden.

Ved ophør af produktionen skal staldene tømmes og rengøres og foderrester m.v. skal bortskaffes miljømæssigt forsvarligt. Der stilles vilkår om ovenstående.

Når Kommunen modtager orientering om ophør af produktionen, vil Kommunen komme på lukketilsyn på ejendommen.

Kommunens samlede vurdering af det ansøgte

Nordfyns Kommune vurderer, at der med de stillede vilkår for driften af anlægget, ikke vil forekomme væsentlige gener for de omboende og at ammoniakemissionen fra anlægget, ikke vil forringe områdets naturværdier.

Det vurderes, at med udgangspunkt i husdyrlovens beskyttelsesniveau, vil driften af anlægget, på grund af afstanden samt anvendelsen af BAT, ikke indebære en forringelse af lokale og nationale naturværdier samt internationale naturbeskyttelsesområder eller medføre forstyrrelser, der har betydelige konsekvenser for de arter, områderne er udpeget for at beskytte.

Litteratur

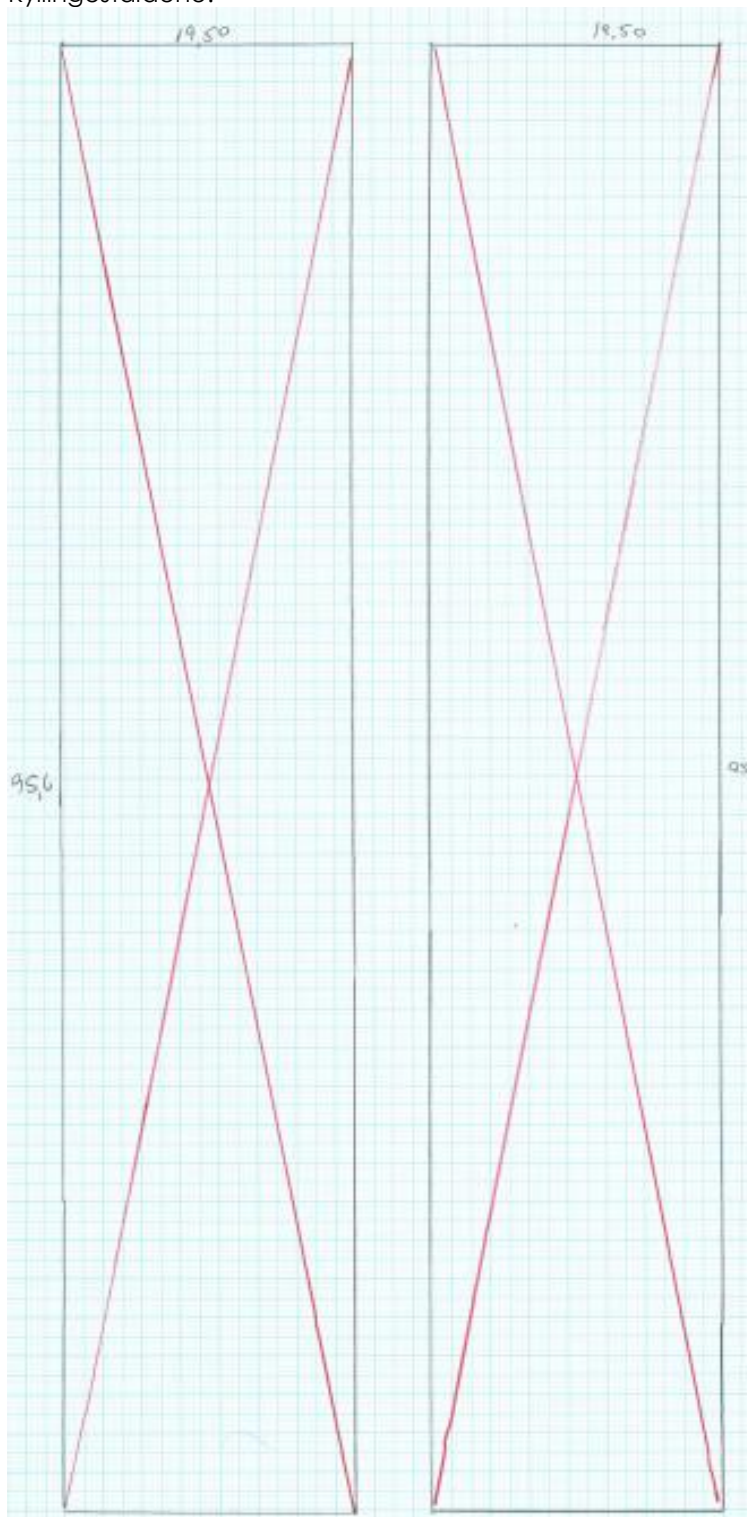
- Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. nr. 520 af 1. maj 2019.
- Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug, nr. 2256 af 29. december 2020.
- Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. nr. 1176 af 23. juli 2020.
- Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietank, rørsystemer og pipelines, nr. 1611 af 10. december 2015.
- Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter, nr. 926 af 27. juni 2016.
- Vejledende retningslinjer for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde. Af K. B. Frandsen (1994), udgivet af MLK Fyn, revideret 2002.
- Faglig rapport vedrørende ny lugtvejledning for husdyrbrug. Miljøministeriet, Skov- og Naturstyrelsen, december 2006
- Vejledning om ekstern støj fra virksomheder. Miljøstyrelsens vejledning nr. 5 af november 1984.
- Kommuneplan 2017-2029.
- BREF-dokument for intensiv fjerkræ- og svineproduktion.
- Bekendtgørelse om brugerbetaling for godkendelse og tilsyn efter lov om miljøbeskyttelse og lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, nr. 2007 af 11. december 2020.
- Teknisk notat om ammoniakværktøj. Af Camilla Geels et al. Danmarks Miljøundersøgelser, december 2006.
- Vejledning om miljøregulering af husdyrbrug, Miljøstyrelsens digitale vejledning.
- Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT-ammoniak), 2011, Miljøstyrelsen
- Miljøstyrelsens teknologiblade
- WWW2.dmu.dk. Deposition af kvælstof fra 2015.
- Skov og Naturstyrelsen. Opdatering af ammoniakmanualen af 15. december 2005. Bilag 3. Harmoniserede tålegrænser.
- Skov og Naturstyrelsen. Opdatering af ammoniakmanualen af 15. december 2005. Bilag 1. Baggrundsbelastning.

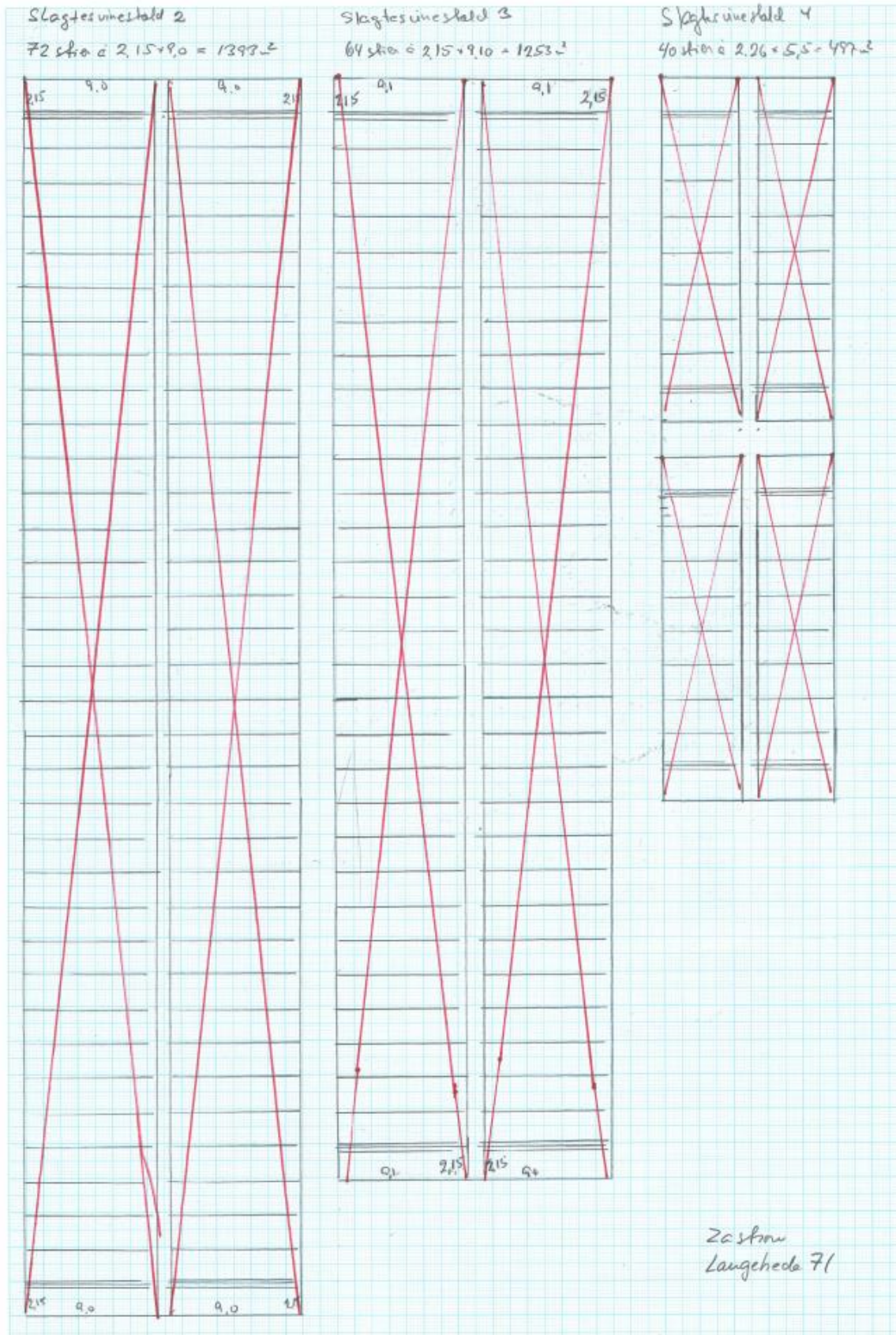
- Danmarks Naturdata. WWW.miljoportal.dk.
- Landbrugets Byggeblad. nr. 95.03-03. Beregning af tilstrækkelig opbevaringskapacitet. Revideret den 28. oktober 2009.
- www.mst.dk
- WWW.Naturstyrelsen.dk
- Natura 2000 basisanalyse for Habitatområde EF-fuglebeskyttelsesområde Odense Fjord
- Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse nr. 240 af 13. marts 2019.
- Vejledning om anvendelse af koncept for hyppig udslusning af gylle i slagtesvinestalde. Af 8. juni 2015. Miljøministeriet.

Bilag 1. Staldtegninger med produktionsarealer

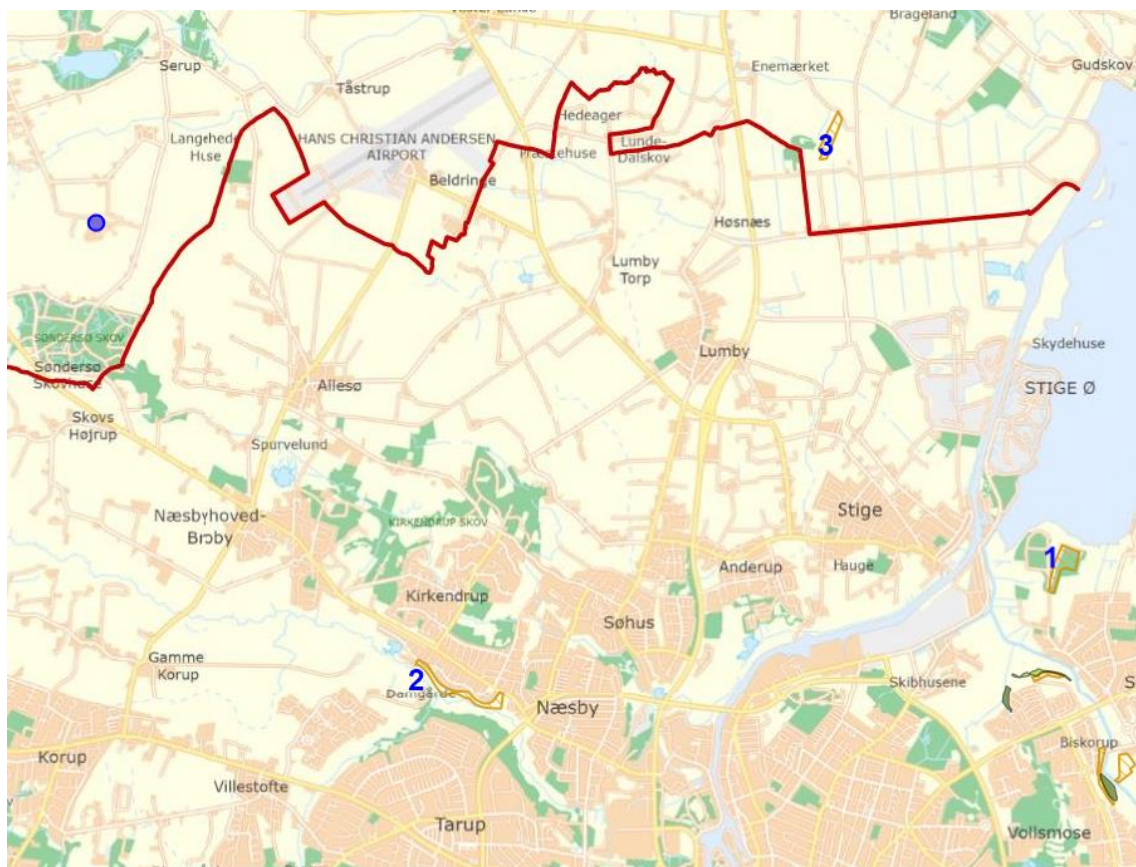
Kyllingestaldene:

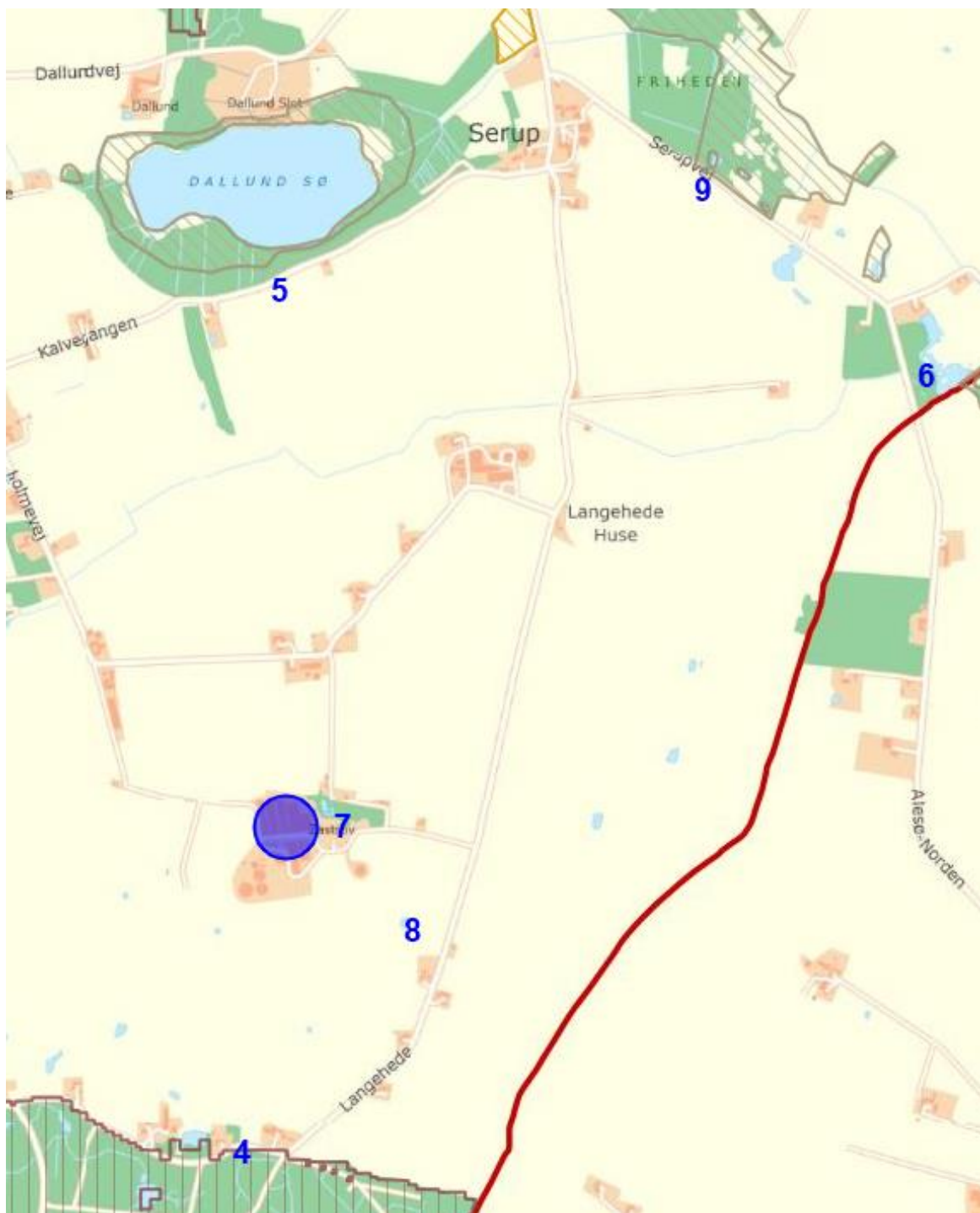
Grisestaldene:

Bilag 2: Kort over naturområder

Bilag 3: Kort over kategori 3-naturområder

Bilag 4. Lugtberegning fra Miljøstyrelsens ansøgningsystem

Resultatet er baseret på ansøgt drift med anvendelse af hyppig gylleudslusning i slagtesvinestaldene men uden anvendelse af miljøkryds.

Samlet resultat af lugtberegning

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Holmevej 80	0	NY	556,9	556,9	460,5	Nej
 Holmevej 84	0	NY	556,9	556,9	462,8	Nej
 Holmevej 95	0	NY	556,9	556,9	476,1	Nej
 Holmevej 97	0	NY	556,9	556,9	526	Nej
 Langehede 77	0	NY	556,9	445,5	520,2	Ja
 Vedbyvej 18	0	NY	1032,4	1032,4	2429,2	Ja
 KP E45 (gl. byzone)	0	NY	1319,8	1319,8	897,4	Nej
 KP E46 (ny byzone)	0	NY	1319,8	1319,8	412,8	Nej

Bilag 5. Miljøkonsekvensrapport

Miljøkonsekvensrapport til § 16a – miljøansøgning

Zastrow A/S
Zastrow
Langehede 71, 5471 Søndersø

Uændret dyrehold i eksisterende stalde

Skema 224673 i Husdyrgodkendelse.dk

4. marts 2021

Indholdsfortegnelse

1. Basisoplysninger.....	5
1.1 Datablad	5
1.2 Ikke-teknisk resumé.....	6
2. Husdyrbruget og det ansøgte.....	7
2.1 Indretning og drift af anlægget	7
2.1.1 Stalde og produktion.....	9
2.1.2 Husdyrgødning	9
2.2 Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde	10
2.3 Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug	10
2.4 Beliggenhed.....	10
2.4.1 Generelle afstandskrav	11
2.4.2 Landskabelige hensyn.....	11
2.5 Ammoniakemission.....	11
2.5.1 Naturpunkter	13
2.6 Lugtemission	14
2.6.1 Nærmeste nabobebyggelser	14
2.6.2 Kumulation til naboer.....	15
2.6.3 Resultat af lugtberegning.....	15
2.7 Øvrige emissioner og gener	17
2.7.1 Støj	17
2.7.2 Støv.....	17
2.7.3 Lys	17
2.7.4 Fluer.....	17
2.7.5 Spildevand og overfladevand	18
2.7.6 Transporter.....	18
2.8 Reststoffer og affald.....	19
2.9 BAT: Ammoniakemission.....	20
2.10 Grænseoverskridende virkninger	20
2.11 Miljøteknologi.....	20
3. Oplysninger om IE-husdyrbruget (Slagtesvin)	20
3.1 Ophør af IE-husdyrbruget	20
3.2 BAT: Råvarer, energi, vand og management	20
3.2.1 Energi.....	20

3.2.2	Energibesparende foranstaltninger.....	21
3.2.3	Vand.....	21
3.2.4	Vandbesparende foranstaltninger.....	21
3.2.5	Foder.....	21
3.2.6	Management	21
4.	Bilag IV-arter.....	22
5.	Ikke-teknisk resumé og alternativer til teknologi og foranstaltninger.....	22
6.	Miljøkonsekvensrapport	23
6.1	Beskrivelse af det ansøgte.....	23
6.1.1	Placering, udformning, dimensioner og andre relevante særkender	23
6.1.2	Forventede væsentlige og kumulative indvirkninger på miljøet.....	23
	Vurdering i henhold til Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 4 stk. 6	24
6.1.3	Foranstaltninger	25
6.1.4	Alternative løsninger.....	26
6.1.5	Særlige karakteristika.....	26
6.2	Ikke-teknisk resumé.....	26
6.3	Oplysninger om konsulenten.....	26
7.	Oplysninger som er relevante for de særlige karakteristika, der gør sig gældende for det ansøgte og for det miljø, der kan forventes at blive berørt.....	26
7.1	Beskrivelse af det ansøgte husdyrbrug	27
7.2	Alternativer og særlige karakteristika	27
7.3	Aktuel miljøstatus og dens sandsynlige udvikling.....	27
7.4	§ 4, stk. 8 faktorer der bliver berørt i væsentlig grad	28
7.5	Forventede væsentlige virkninger på miljøet.....	28
7.6	Metoder til forudberegningen af virkninger på miljøet.....	29
7.7	Foranstaltninger til væsentlige skadelige virkninger på miljøet.....	29
7.8	Sårbarhed over for større ulykker.....	29
7.9	Ikke-teknisk resumé af punkt 7.1-7.8	29
7.10	Referenceliste.....	30
8.	Konklusion	31
	Bilag 1: Situationsplan og bygningsoversigt for Zastrow, Langehede 71.	33

1. Basisoplysninger

1.1 Datablad

Ansøger	Zastrow A/S Strandgårdsvej 10, 5450 Otterup Tlf: 40338461 Mail: steen@zastrow-agro.dk Steen Rasmussen tlf 40338461
Ejer:	Zastrow A/S Strandgårdsvej 10, 5450 Otterup
Husdyrbrugets adresse	Zastrow, Langehede 71, 5471 Sønderø
CVR-nummer	20260491
CHR-nummer	82230
Kommune	Nordfyns Kommune
Ejendomsnummer	4600012875
Matrikel-nr.	1n, Dallund Hgd., Sønderø
Produktionsmæssig sammenhæng	Ingen produktionsmæssig sammenhæng med øvrige husdyrbrug
Ansøgningsskema	224673
Konsulent	velas Jan Brochstedt Olsen, Seniorrådgiver, jbr@velas.dk (Cand. Agro) Damsbovej 11, 5492 Vissenbjerg
Ansøgning indsendt	Marts 2021

1.2 Ikke-teknisk resumé

Ansøger og ejer

Zastrow A/S ejer og driver ejendommen Zastrow, Langehede 71, 5471 Søndersø.

Ansøgt

Dyreholdet i eksisterende stalde ønskes godkendt med et samlet produktionsareal på 6.769 m² stalde til kyllinger og slagtegrise fordelt med 3.626 m² til kyllinger og 3.143 m² til slagtegrise.

Nudrift og 8-årsdrift

Miljøansøgningens ansøgt drift er beskrevet i forhold til nudrift og 8-års drift (driften for 8 år siden).

Nudrift og 8-årsdrift er baseret på en kap. 5 - Miljøgodkendelse meddelt 11. august 1994 og senere afgørelse om revurdering meddelt den 6. december 2016.

Bygningsmæssige ændringer

Der foretages hverken bygningsmæssige eller driftsmæssige ændringer i bestående staldanlæg.

Lugtemission

Ansøgningens lugtberegning viser en formindsket lugtemission og en reduceret geneafstand i det ansøgte i forhold til nudrift som følge af benyttelse af miljøteknologien "Hyppig udslusning af gylle i slagtesvinestald med drænet gulv + spaltegulv". Den vægtede gennemsnitsafstand til nærmeste nabo i landzone uden landbrugspligt og til byzone er dog kortere end den korrigerede geneafstand. Genekriteriet er dermed ikke overholdt. Der er udført konkret lugtberegning med OML-modellen, der viser, at lugtgenekriteriet er overholdt med 50 % og det ansøgte kan dermed godkendes.

Geneafstanden til samlet bebyggelse er kortere end den faktiske afstand og genekriteriet er overholdt.

Ammoniakemission

Ansøgningens beregning af ammoniakemission viser, at den reduceres i det ansøgte i forhold til både nudrift og 8 års drift, som følge af, at opbevaring af husdyrgødning som dybstrøelse nedlægges. Den samlede ammoniakemission er 10.405,8 kg ammoniak-N/år. I forhold til både nudrift og 8 års drift reduceres ammoniakemissionen med henholdsvis 1.814,4 kg ammoniak-N/år.

I forhold til både nudriften og driften for 8 år siden er merdeposition til kategori 3 natur derfor på 0,0 kg N årligt pr ha. Merdepositionskravet på 1,0 kg N pr ha pr år til kategori 3 natur er overholdt til alle naturpunkter. Naturpunkter er nærmere beskrevet i afsnit 2.5.1.

Totaldeposition til kategori 1-natur er 0,0 kg N årligt og totaldeposition til kategori 2-natur er ligeledes 0,0 kg N årligt. Depositionskravet til natur er overholdt.

BAT

BAT kravet er overholdt med 0 kg N, som følge af, at hverken produktionsareal eller areal til opbevaring af husdyrgødning ændres eller udvides. Gyllebeholder er overdækket, men teknologien anvendes ikke i denne ansøgning. Der er varmevekslere i de to kyllingehuse, men teknologi anvendes ikke i denne ansøgning.

Alternative løsninger

Nul-alternativet til denne ansøgning er, at husdyrbruget fortsætter med den nuværende godkendelse og dermed får virksomheden ikke den fleksibilitet i produktionen, som er formålet med godkendelse af produktionsarealerne i stedet for godkendelse af dyrehold.

Væsentlige direkte og indirekte virkninger

- 1) Efter ansøgers kendskab vil en husdyrproduktion med den nuværende beliggenhed ikke have en væsentlig direkte eller indirekte virkning på befolkningen og menneskers sundhed.
- 2) Da krav til natur er overholdt er der ingen væsentlig direkte eller indirekte indvirkning på den biologiske mangfoldighed.
- 3) Da gyllekanaler, gyllerør, fortank og gyllebeholdere er udført af stabile og tætte materialer vurderes der ikke af være væsentlig direkte eller indirekte indvirkning på jordarealer, jordbund eller vand. Luft og klima er ikke påvirket, idet BAT – N er overholdt.
- 4) Da der ikke udføres nyt byggeri er der ingen væsentlig direkte eller indirekte indvirkning på kulturarv eller landskab.
- 5) Der vurderes ikke at være samspil mellem faktorer i pkt 1-4, der kan medføre væsentlige direkte eller indirekte virkninger.
- 6) Med de nævnte forhold omkring risiko og håndtering heraf vurderes det, at dette ikke udgør en væsentlig direkte eller indirekte virkning på miljøet

Ophør

Ved eventuelt ophør af produktionen vil ansøger tømme gyllebeholdere og rengøre staldbygninger.

2. Husdyrbruget og det ansøgte

2.1 Indretning og drift af anlægget

Husdyrbruget på Zastrow, Langehede 71, 5471 Søndersø er placeret 330 m øst for ny byzone til erhverv med miljøklasse 2-6 (meget belastende) ved Holmevej 67 (kommuneplanramme E.46 – Erhvervsområde Søndersø Syd), 806 m sydøst for gl. byzone til erhverv til tung industri med miljøklasse 4-7 (særligt belastende) samt 2.350 m øst for samlet bebyggelse ved Vedby og 373 m syd for nærmeste bolig i landzone Holmevej 80. Stalde er opført i perioden op til 1990.

Figur 1. Staldafsnit og opbevaringsanlæg på Zastrow, Langhede 71

2.1.1 Stalde og produktion

Ansøgte produktionsareal findes i eksisterende bygninger uden ændring af gulvtypen i forhold til nudrift Det ansøgte fremgår af husdyrgodkendelse.dk og nedenstående tabel 1.
Tabel 1. Dyretype, staldsystem og produktionsareal

Stald	Dyretype og staldsystem	Produktionsareal, m ²		
		8-årsdrift (rev. 2016)	Nudrift (rev. 2016)	Ansøgt 2021
Kyllingehus 1a	Kyllinger	1813	1813	1813
Kyllingehus 1b	Kyllinger	1813	1813	1813
Stald 2	Slagtesvin, drænet	1393	1393	1393
Stald 3	Slagtesvin, drænet	1253	1253	1253
Stald 4	Slagtesvin, drænet	497	497	497
I alt		6769 m²	6769 m²	6769 m²

Se figur1 og bilag1 for anlægsoversigt.

2.1.2 Husdyrgødning

På ejendommen produceres flydende husdyrgødning i form af gylle og dybstrøelse. På ejendommen forefindes følgende opbevaringslagre, som er ens for nudrift samt 8 års drift. I ansøgt drift nedlægges lager til opbevaring af dybstrøelse fra kyllinger.

Tabel 2. Opbevaringslagre til husdyrgødning.

Gyllebeholder	Opførelses år	Kapacitet	Overfladeareal	NH ₃ -effekt
Gyllebeholder 1	1999	3.500 m ³	649 m ²	
Gyllebeholder 2	2002	3.500 m ³	585 m ²	
Dybstrøelse		1.000 m ³	648 m ²	
I alt, ansøgt		7.000 m³	1.234 m²	

Med de 2 lagertanke og gyllekanaler er der rådighed over opbevaringskapacitet på mindst 9 måneder. Dybstrøelse og gylle afsættes til biogasanlæg og returneres efter behandling til ejendommen gylletanke.

Tilstrækkelig opbevaringskapacitet i henhold til gældende regler i husdyrgødningsbekendtgørelsen er opfyldt.

2.2 Bygningmæssige ændringer og anlægsarbejde

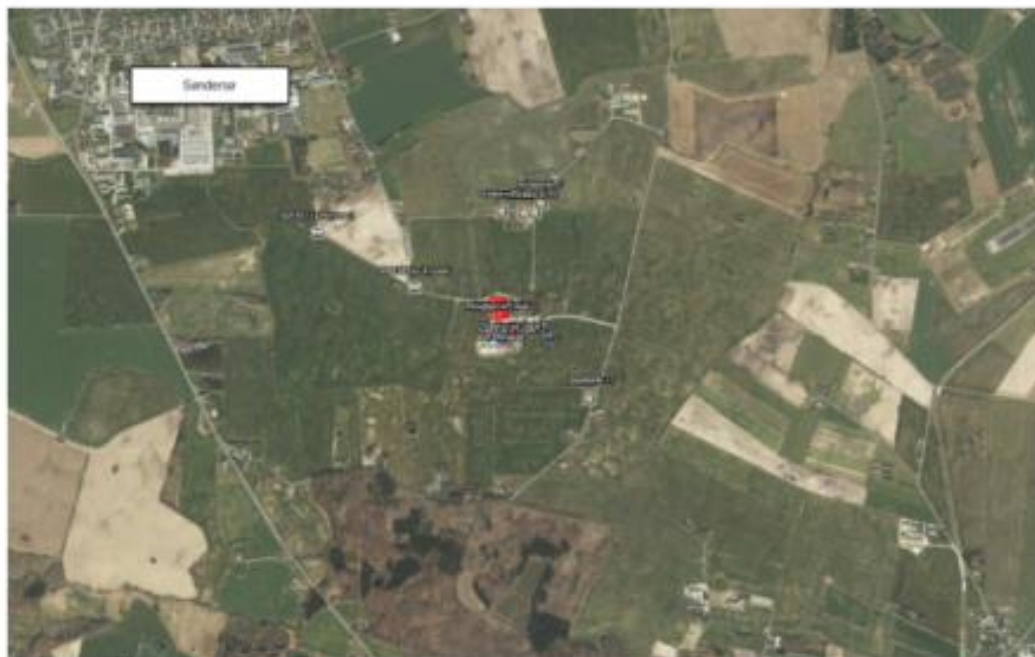
I forbindelse med ansøgningen ændres de eksisterende stalde ikke og der bygges ikke nye stalde.

2.3 Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug

Husdyrbruget er ikke teknisk, forurenings- eller driftsmæssigt forbundet med andre husdyrbrug.

2.4 Beliggenhed

En oversigt over anlægget fremgår af figur 2 nedenfor. Zastrow, Langehede 71, 5471 Sønder sø er beliggende i landzone ca 1,5 km sydøst for Sønder sø by. Husdyranlægget er beliggende cirka 330 m øst for byzone til erhverv ved Holmevej 67, 5471 Sønder sø kommuneplanramme E.46 og ca. 800 m sydøst for byzone til tung industri, kommuneplanramme E.45, ca. 2.350 sydøst for Vedbyvej 18, der udløser samlet bebyggelse og cirka 373 m syd for nabobeboelse uden landbrugspligt Holmevej 80. I forhold til nærmeste beboelse på ejendom med landbrugspligt, Holmevej 85, er husdyranlægget placeret cirka 110 m mod syd.

Figur 2. Beliggenhed.

Husdyrbruget og det ansøgte beliggenhed i forhold til omgivelserne er beskrevet i forhold til de generelle afstandskrav i Husdyrbruglovens §§ 6 og 8 i nedenstående afsnit 2.4.1 Generelle afstandskrav. En samlet vurdering i forhold til landskabet er foretaget i afsnit

2.4.2 Landskabelige hensyn, i de tilfælde, hvor der foretages ændringer, som vil kunne ses i landskabet.

Afstande til naturområder er beskrevet i afsnit 2.5 Ammoniakemission og afstande til omkringboende er yderligere beskrevet i afsnit 2.6 Lugtemission.

2.4.1 Generelle afstandskrav

Afstandskrav i Husdyrbruglovens §§ 6 og 8 og Husdyrgødningsbekendtgørelsens §§ 5 og 6 skal vurderes i forhold til nye husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg. Udvidelser eller ændring af anlæg, der medfører forøget forurening, skal også vurderes i forhold til afstandskravene. Da der ikke ændres i anlægget er afstande ikke beskrevet og afstandskravene er alle overholdt, idet der ikke er tale om øget forurening.

2.4.2 Landskabelige hensyn

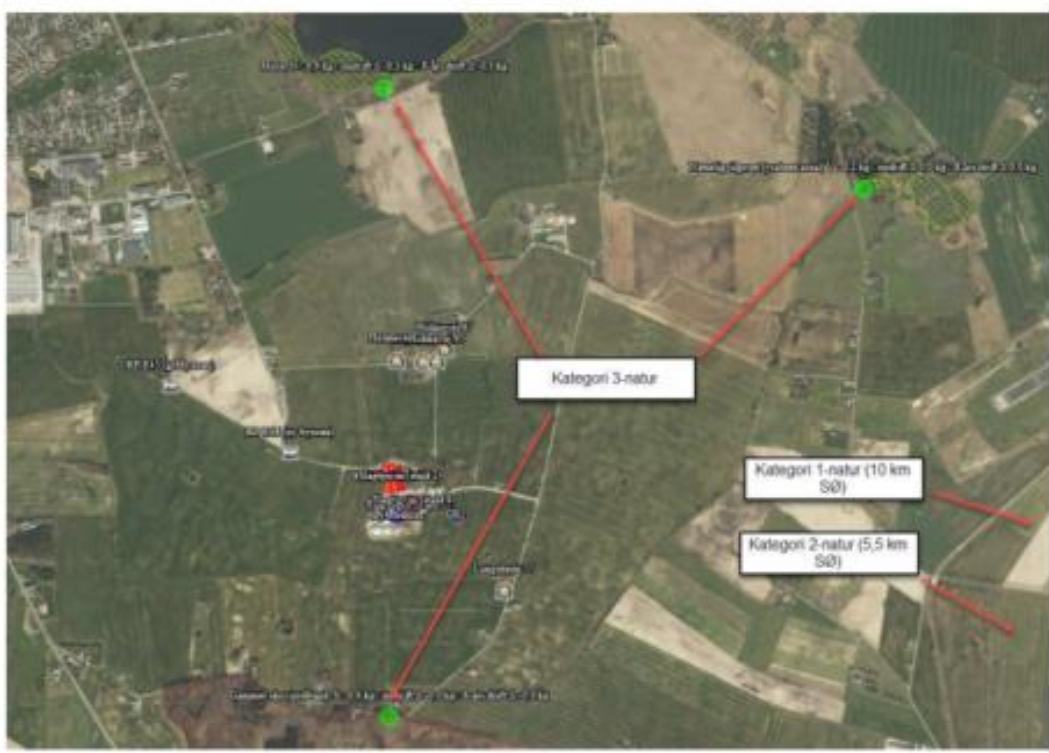
Der sker ingen bygningsmæssige ændringer i forbindelse med ansøgning om eksisterende og uændrede kvadratmeter produktionsarealer i staldene. Derfor er det ikke nødvendigt at vurdere detaljeret på de landskabelige forhold.

Husdyrbruget ligger udenfor kystnærhedszonen, søbeskyttelseslinjer, skovbyggelinjer, kirkebyggelinjer, åbeskyttelseslinjer og fredede områder.

2.5 Ammoniakemission

Den samlede ammoniakemission i forhold til BAT-niveauet er beskrevet i afsnit 2.9 BAT: Ammoniakemission.

I dette afsnit er primært beskrevet den samlede ammoniakemission og ammoniakdeposition til naturområder.

Kategori 1-, 2- og 3-natur: Ammoniakfølsom skov S og Mose N udgør kategori 3-natur. Kategori 1- og 2-natur er beliggende mere end 3 km fra husdyrbruget.

Øversigt af naturpunkter

Navn:	Kategori:	Opvefter:	Kandulation:	Ruhed natur:	Middeldeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift	
Naturlig tilgroet lysåbent areal, V	Kategori 3	Ansøger	0	Sn	0,0	0,0	0,2
Mose, N	Kategori 3	Ansøger	0	S	-0,1	-0,1	0,4
Gammel skovjordbund, S	Kategori 3	Ansøger	0	S	-0,1	-0,1	0,4
Overdrev > 2,5 ha SØ	Kategori 2	Ansøger	0	Sn	0,0	0,0	0,0
Overdrev 10 km Ø	Kategori 1	Ansøger	0	Sn	0,0	0,0	0,0

Figur 3. Resultat af ammoniakemissionen.

2.5.1 Naturpunkter

Til de nærliggende kategori 3 naturområder er merdepositionen negativ, som følge af reduktion i ammoniakemissionen og dermed mindre end afskæringskriteriet på 1,0 kg N/ha. Kriteriet er overholdt.

Til Kategori 2-natur (Overdrev 5,5 km mod sydøst) er totaldepositionen 0,0 kg N/ha og til kategori 1-natur (Overdrev 10,4 km mod øst) er totaldepositionen 0,0 kg N/ha.

Kategori 1-natur

Afskæringskriteriet til kategori 1-natur er afhængigt af kumulation eller ej.

Habitatnatur overdrev, øst

Nærmeste kategori 1-natur er habitatnatur, overdrev ved Seden Strand, ca 10,4 km øst for husdyrbruget. Total depositionen til området er 0,0 kg N/ha, derfor er kumulation med øvrige husdyrbrug ikke vurderet. Afskæringskriteriet er overholdt.

Kategori 2-natur

Afskæringskriteriet til kategori 2-natur er en totaldeposition på max. 1,0 kg N/ha.

Overdrev, 5,5 km, sydøst

Nærmeste kategori 2-natur er §3-overdrev større end 2,5 ha. Beliggende 5,5 km sydøst for husdyrbruget. Total depositionen til området er 0,0 kg N/ha. Afskæringskriteriet er overholdt.

Kategori 3-natur

Afskæringskriteriet til kategori 3-natur er således, at kommunen kan tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg N/ha, men ikke stille krav om mindre merdeposition end 1,0 kg N/ha.

Da ammoniakemissionen i forhold til nudrift og 8 års drift reduceres med med ca 1.814 kg N/år er merdepositionen til kategori 3 natur og potentiel ammoniakfølsom skov negativ.

Omkringliggende moser og potentiel ammoniakfølsom skov, 1344 m nord

§3-mose 1344 m nord for ejendommen får en merdeposition på minus 0,1 kg N/år både i forhold til nudriften og i forhold til 8-årsdriften. Afskæringskriteriet er dermed overholdt. Området er også udpeget som ammoniakfølsom skov i form af naturlig tilgroet lysåbent areal.

Ammoniakfølsom skov, 708 m syd

Gammel skovjordbund 708 m syd for ejendommen får en merdeposition på minus 0,1 kg N/år både i forhold til nudriften og i forhold til 8-årsdriften. Afskæringskriteriet er dermed overholdt. En del af området er også udpeget som § 3- mose og som naturlig tilgroet lysåbent areal.

Tabel 3. Ammoniakdeposition til kategori 3-natur

Naturområde	Totaldep, kg N	Merdep, kg N
Skov, 708 m syd	0,4	-0,1
Mose, 1344 m nord	0,4	-0,1
skov, 1925 m vest	0,2	0,0

C- og D- målsatte områder har ikke høj prioritet og ligger typisk i den øverste ende af tålegrænse intervallet på 15-25 kg N/ha. Med en baggrundsbelastning på 12,4 kg N/ha bliver den samlede belastning på ca. 12,8 kg N/ha for moser og skov. Tålegrænsen vurderes at være overholdt til naturområderne.

2.6 Lugtemission

Samlet resultat af lugtberegning

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret genseafstand (m)	Korrigeret genseafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Generelt overholdt
 Holmevej 80	0	NY	556,9	556,9	460,5	Nej
 Holmevej 84	0	NY	556,9	556,9	462,8	Nej
 Holmevej 95	0	NY	556,9	556,9	476,1	Nej
 Holmevej 97	0	NY	556,9	556,9	526	Nej
 Løngårdsvej 77	0	NY	556,9	445,5	520,2	Ja
 Vedbyvej 18	0	NY	1032,4	1032,4	2429,2	Ja
 KP E46 (af byzone)	0	NY	1319,8	1319,8	997,4	Nej
 KP E46 (af byzone)	0	NY	1319,8	1319,8	412,8	Nej

Figur 4. Samlet resultat af lugtberegningen

2.6.1 Nærmeste nabobebyggelser

Enkeltbolig: 373 m nord for lugtcentrum ligger Holmevej 80.

Samlet bebyggelse i landzone: 2.350 m vest for lugtcentrum ligger Vedbyvej 18, som udløser nærmeste samlet bebyggelse.

Byzone: 330 m vest for lugtcentrum ligger byzone, kommuneplanlagt erhvervsområde E.46 og 806 m nordvest for lugtcentrum ligger byzone, kommuneplanlagt område til tung industri E.45.

Figur 5. Placering af nærmeste nabobebyggelser.

2.6.2 Kumulation til naboer

I denne ansøgning er der ikke fundet kumulation med øvrige husdyrbrug i forhold til enkeltbolig, samlet bebyggelse og til byzone. Der er mere end 100 m fra andet husdyrbrug til enkeltbolig og mere end 300 m fra centrum af andet husdyrbrug til samlet bebyggelse og til byzone.

2.6.3 Resultat af lugtberegning

Den samlede lugtemission fra staldene reduceres fra 193.165 OU/s i nudrift til 166.135 OU/s i ansøgt. Genekriteriet er overholdt til samlet bebyggelse, men ikke til enkelt bolig i landzone og ej heller til byzone. Afstanden til enkelt bolig, Holmevej 80 er 460,5 m og geneafstanden er 556,9 m. Genekriteriet er overholdt med 83 % og der søges om dispensation jf. § 33 (50 %-reglen). Afstanden til samlet bebyggelse, Vedbyvej 18 er 2.429 m og den korrigerede geneafstand er 1.032 m. Genekriteriet er overholdt. Afstanden til byzone, kommuneplanramme E.46 er 413 m og den korrigerede geneafstand er 1.320 m. Genekriteriet er ikke overholdt og afstanden er 31 % af geneafstanden, så der kan ikke søges om dispensation jf. § 33 (50 %-reglen). Ansøger har derfor valgt at udføre en konkret OML-lugtberegning som erstatning for husdyrgodkendelse.dk's lugtberegning. Denne viser, at geneafstanden reduceres, så afstanden bliver 50 % af geneafstanden og der søges derfor om dispensation jf. § 33 (50 %-reglen).

Se vedhæftede forudsætninger for OML-beregningen samt resultatet af beregningerne.

Ansoget drift								
Staldafsnit								
	Produktionsid	Antal måneder udgørende	Lugt (IE)/t	Lugt (OX)/t	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (IE)/t	Faktisk lugt (OX)/t	Produktionsareal (m ²)
Kyllingehus 1a	379946	0	8702,4	29008,0	0	8702,4	29008,0	1813
Kyllingehus 1b	379949	0	8702,4	29008,0	0	8702,4	29008,0	1813
Slagtesvin (stald 2)	379947	0	19542,0	58899,0	20,0	15603,6	47919,2	1393
Slagtesvin (stald 3)	379946	0	17542,0	53879,0	20,0	14033,6	43103,2	1253
Slagtesvin (stald 4)	379943	0	6958,0	21371,0	20,0	5566,4	17096,8	487
Sum			61406,8	193165		52606,4	166195,2	
Nudrift								
Staldafsnit								
	Produktionsid	Antal måneder udgørende	Lugt (IE)/t	Lugt (OX)/t	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (IE)/t	Faktisk lugt (OX)/t	Produktionsareal (m ²)
Kyllingehus 1a	379962	0	8702,4	29008,0	0	8702,4	29008,0	1813
Kyllingehus 1b	379961	0	8702,4	29008,0	0	8702,4	29008,0	1813
Slagtesvin (stald 2)	379960	0	19502,0	58899,0	0	19502,0	58899,0	1393
Slagtesvin (stald 3)	379959	0	17542,0	53879,0	0	17542,0	53879,0	1253
Slagtesvin (stald 4)	379958	0	6958,0	21371,0	0	6958,0	21371,0	487
Sum			61406,8	193165		61406,8	193165	

Figur 6. Lugtemission i ansoget drift og nudrift.

2.7 Øvrige emissioner og gener

2.7.1 Støj

Omkring landbrugets driftsbygninger afgiver følgende installationer støj

<u>Støjkilde</u>	<u>Tidsrum</u>
Ventilationsanlæg	Hele døgnet
Kornblæser	Hele døgnet
Mølleri	Hele døgnet
Aflæsning af foder	Dag- og aftentimerne
Transport, intern og ekstern	Fortrinsvis dag- og aftentimerne.

Det vurderes, at naboerne ikke udsættes for unødigt støj på grund af afstanden, afskærmning og terrænforhold og der kun forekommer få transporter om natten.

Kornblæser kører i kort tid om natten i forbindelse med høst.

Mølleri kører 8 gange pr døgn i 30 minutter.

2.7.2 Støv

Omkring landbrugets driftsbygninger afgiver følgende aktivitet støv:

- Ventilationsanlæg
- Interne og eksterne transporter
- Håndtering af foder og dyr

Al aflæsning af foder sker via lukkede rørsystemer til fodersiloer og i korngrav. Der er således ingen kilder til væsentlige støvgener for naboerne. Der fodres med vådfoder hos grisene som reducerer støv til omgivelserne. Der fodres med tørfoder tilsat vegetabilisk olie hos kyllingerne. På grund af afstanden til naboer vurderes der heller ikke at være problemer med støv fra de interne grusveje.

2.7.3 Lys

Der er arbejdsbelysning ved gavl af hver bygning, ved foderlade og ved udlevering. Lyset tændes via sensor i forbindelse med aktivitet. Der er udendørsbelysning ved døre samt udleveringsramper og gyllebeholdere. Der er afskærmende beplantning mellem staldanlæg og nærmeste nabo.

2.7.4 Fluer

Staldfluer bekæmpes med udsætning af gyllefluer for at minimere fluegener i henhold til retningslinjer fra Århus Universitet.

2.7.5 Spildevand og overfladevand

Spildevand udgøres af rengøringsvand i forbindelse med vask af staldanlæg. Spildevand er indregnet i gødningsproduktionen og spildevand føres til gyllebeholder.

Overfladevand udgøres af tagvand, der føres til dræn.

2.7.6 Transporter

Se oversigtskort, figur 2, for til- og frakørselsforhold i forbindelse med husdyrgødning, foder og ind- og udlevering af dyr.

Tabel 4. Oversigt over til- og frakørsler.

Transporttype	Antal læs pr. år		Periode	
	Før	Efter	Tidspunkt	Hypighed
Lastbil:				
Foder kyllinger	50	50	06-22	Hver uge
Kyllinger ud	80	80	Hele døgnet	Hver 1,5 måned
Kyllinger ind	8	8	06-22	Hver 1,5 måned
Foder grise	150	150	06-22	Hver uge
Slagtesvin ud	104	104	Hele døgnet	Hver uge
Døde dyr	104	104	Hele døgnet	Hver uge
Øvrige	24	24	06-22	Hver måned
Gylle fra ejendom	100	100	06-22	Forår og efterår
Ialt	620	620		
Traktor:				
Gylle til udbringning	250	250	Hele døgnet	Forår og efterår
Korn	100	100	Hele døgnet	Høst
Smågrise ind	125	125	06-22	Hver uge
Ialt	475	475	06-20	Hver uge

Lastbiltransporter vurderes at være uændret. Transporter foregår ad egen adgangsvej primært til Langehede mod øst. Herfra går transporterne sydpå og nordpå ad Langehede.

Transporter med traktor med gyllevogn vurderes at være uændret. Cirka halvdelen af udbringning gylle sker direkte til marker uden kørsel på offentlig vej. Den anden halvdel kører ad Langehede.

2.8 Reststoffer og affald

Fast affald

Brændbart affald (plastic, sække o. lign.) opsamles i container og bortskaffes via en affaldsordning med vognmand eller til kommunal modtagestation.

Jern- og metalaffald bortskaffes via jernhandler.

Landbrugsaffald afleveres til kommunal modtagestation/genbrugsplads.

Lysstofrør og pærer samlet i kasse og afhændes på genbrugsplads.

Døde dyr

Døde dyr transporteres fra ejendommen 2 gange ugentlig. Døde dyr opbevares på støbt plads overdækket under kadaverkappe og i container.

Olie- og kemikalierester

Olieaffald opbevares i hjørne af maskinhus. Afhentes af Poul Schou A/S.

Veterinærmedicinsk affald opbevares i lukkede affaldsbeholdere. Afleveres herfra til kommunal modtagestation, MOTAS eller dyrlægen.

Der håndteres begrænset mængde veterinære lægemidler efter aftale med dyrlæge. De opbevares forsvarligt i stald, og eventuelle rester returneres til dyrlægen.

Kemikalier og olie

Der er ikke oplag af kemikalier på ejendommen.

Der er 4 olietanke på ejendommen placeret i maskinhus.

Opstår der uheld og risiko for udslip af skadelige stoffer, kontaktes kommunen. Ved særlig fare kontaktes alarmcentralen.

Substitution

Ved substitution af råvarer og hjælpestoffer, skiftes der til mindre miljøbelastende råvarer og hjælpestoffer. Udskiftning sker alene til stoffer, der er godkendt og tilladt i Danmark. Regulering af miljøfarlige stoffer f.eks. planteværnsmidler og medicin er bestemt af anden lovgivning, og det antages som udgangspunkt, at nye tilladte hjælpestoffer er gennemtestet og mindre skadelige end eksisterende stoffer. Der findes på nuværende tidspunkt ingen realistiske alternativer til olie/dieselolie. Anvendelse af desinfektionsmidler sker med godkendte midler, der både tilgodeser dyr og mennesker. Substitution sker i henhold til nye produkters effekter overfor skadelige vira og bakterier.

2.9 BAT: Ammoniakemission

Samlet BAT beregning			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N/år)	10406	406	10406
Faktisk emission (kg NH ₃ -N/år)	10406	406	10406
Forskel (kg NH ₃ -N/år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Figur 7. Resultat af BAT-beregning.

Det samlede BAT krav beregnes til 10.406 kg N/år. Den faktiske emission beregnes til 10.406 kg N/år. BAT-kravet er overholdt med 0 kg N/år.

2.10 Grænseoverskridende virkninger

Der vurderes ikke at være grænseoverskridende virkninger som følge af husdyrbruget på Zastrow, Langehede 71.

2.11 Miljøteknologi

I staldene til slagtesvin med drænet gulv + spaltegulv anvendes teknologien hyppig udslusning af gylle, der reducerer lugtemissionen fra disse stalde med 20 %.

Dokumentation for teknologien udføres med logbog, der viser, at gyllen udsluses mindst hver 7. dag.

3. Oplysninger om IE-husdyrbruget (Fjerkræ og Slagtesvin)

3.1 Ophør af IE-husdyrbruget

Ved eventuelt ophør af produktionen vil ansøger tømme gyllebeholdere og rengøre staldbygninger.

3.2 BAT: Råvarer, energi, vand og management

BAT i forhold til ammoniakemission er beskrevet under pkt. 2.9 BAT: Ammoniakemission.

3.2.1 Energi

Energiforbrug	<u>Nudrift</u>	<u>Ansegt</u>
EI, kWh	500.000	500.000

Elforbruget i stalde går primært til ventilation, belysning, gyllepumpe, foderanlæg og drift af teknisk udstyr.

3.2.2 Energibesparende foranstaltninger

Energiforbruget registreres løbende. Ved udskiftning af lysarmaturer vælges, hvis muligt, armaturer og rør med lavt energiforbrug, f.eks. LED-rør. Ved udskiftning af ventilationsanlæg vælges anlæg med det mest energiøkonomiske udstyr.

Der er frekvensstyret ventilationsanlæg, der ventilerer efter behov.

Uhensigtsmæssig drift korrigeres umiddelbart og ventilationsanlæg rengøres efter behov.

3.2.3 Vand

Vandforbrug incl.	<u>Nudrift. m³</u>	<u>Ansogt. m³</u>
drikkevand/vask, stalde	18.000	18.000

3.2.4 Vandbesparende foranstaltninger

Den væsentligste del af vandforbruget er drikkevand til dyrene, som der ikke kan spares på, da dyrenes vandbehov skal dækkes.

Vandspild begrænses ved brug af drikkenipler placeres over krybbe eller ved brug af drikkekopper.

Før staldrensning anvendes iblødsætning, som begrænser vandforbruget ved vask

I øvrigt tages i generelle forholdsregler for at minimere vandforbruget på husdyrbruget, gennem dagligt tilsyn af vandinstallationerne dagligt. Små reparationer udføres med det samme eller der tilkaldes service.

3.2.5 Foder

Foder optimeres i overensstemmelse med nyeste viden om optimeret næringsstofindhold.

Der anvendes fasefodring og kunstige aminosyrer samt fytase for at reducere indholdet af protein og fosfor i foder.

Generelt anerkendte regler for smittebeskyttelse og sundhedsstyring følges.

3.2.6 Management

BAT inden for management/godt landmandskab er i BREF (referencedokument for bedste tilgængelige teknikker, der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion) defineret på en række områder. Det drejer sig bl.a. om områder som træning og uddannelse af personale, registrering af vand- og energiforbrug, foderforbrug, affaldsproduktion samt anvendelse af husdyrgødning og handelsgødning. Det er BAT at udarbejde gødningsplaner samt at have en beredskabsplan.

Følgende managementmæssige forholdsregler er taget i husdyrbruget:

- Driftsansvarlige og ansatte deltager løbende i ERFA og/eller udviklingsmøder.

- Der føres regnskab med vand- og energiforbrug via årlige opgørelser fra leverandører.
- Dyr optælles en gang årligt og indberettes til CHR-registret.
- Der udarbejdes gødningsregnskab og redegøres for udbringning af handels- og -husdyrgødning.
- Udstyr der anvendes på ejendommen i produktionen repareres og vedligeholdes efter behov.
- Området omkring ejendommen holdes ryddeligt og rent.
- Området omkring siloer og foderanlæg rengøres jævnligt for at undgå uhygiejniske forhold.
- Udbringning af gylle foregår primært i dag- og aftentimerne og ikke på søn- og helligdage.
- Generelt anerkendte regler for smittebeskyttelse og sundhedsstyring følges.

Følgende forholdsregler er taget for gylleopbevaring og -udbringning på husdyrbruget:

- Gyllesystemets pumpeanlæg og gyllebeholdernes tilstand kontrolleres jævnligt.
- Der anvendes sugetårn til tømning af gyllebeholder.
- Lovpligtig 10-års beholderkontrol udføres.
- Udbringning af husdyrgødning foregår i overensstemmelse med HGB.
- Udbringning planlægges så der tages hensyn til naboer.
- Udbringning afpasses efter afgrødernes behov.

4. Bilag IV-arter

Der er registreret adskillige af habitatdirektivets Bilag IV arter inden for Nordfyns Kommune, men der er ikke kendskab til registrering af Bilag IV-arter i umiddelbar nærhed af husdyrbruget. Da afstanden til nærmeste naturområder er rimelig stor og afsætningen af ammoniak derfor ikke er væsentlig, vurderes den ansøgte produktion ikke at påvirke habitatdirektivets bilagsarter.

5. Ikke-teknisk resumé og alternativer til teknologi og foranstaltninger

Produktionsarealet på bedriften Zastrow, Langehede 71, 5471 Sønderlø er uændret med 3.626 m² fjerkræstalde og 3.143 m² grisestalde, i alt 6.769 m². Produktionsarealet findes i eksisterende bygninger. På grund af en reduktion af ammoniakemissionen er der ingen øget N-deponering i omkringliggende kategori 1-, 2- og 3- natur i forhold til nudrift eller i forhold til 8-års drift. Til kategori 1- og 2- natur er totaldepositionen mindre end henholdsvis 0,2 kg N/år og 1,0 kg N/år.

Der tages forholdsregler for at undgå udslip af miljøskadelige stoffer fra produktionen.

BAT-kravet på ejendommen er overholdt med en margin på 0 kg N/år. Da BAT-kravet er overholdt er der ikke undersøgt om øvrige teknologier har en effekt.

Ved evt. ophør af produktionen rengøres staldene og bygningernes videre brug vurderes.

Produktionen er ikke fordelt på flere forureningsmæssigt og teknisk forbundne bedrifter.

Der er tale om etablerede bygninger ændres der ikke i anlæggets landskabelige fremtoning. Ejendommen ligger i åbent landskab med udkørsel direkte til offentlig vej, Langehede.

6. Miljøkonsekvensrapport

Miljøkonsekvensrapporten tager udgangspunkt i ovenstående beskrivelser og vurderinger.

Udover nedenstående punkter 6.1 – 6.3 fra Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen Bilag 1, pkt. E 1) - 3) skal miljøkonsekvensrapporten også indeholde en vurdering i henhold til Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 4 Stk. 8:

Miljøkonsekvensrapporten, herunder de oplysninger, som ansøger skal give efter bilag 1, pkt. E og F, skal på en passende måde påvise, beskrive og vurdere det ansøgte væsentlige direkte og indirekte virkninger i forhold til

- 1) befolkningen og menneskers sundhed,
- 2) biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter,
- 3) jordarealer, jordbund, vand, luft og klima,
- 4) materielle goder, kulturarv og landskabet,
- 5) samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter nr. 1-4 og
- 6) sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af faktorerne efter nr. 1-5.

Punkter fra § 4 stk. 8 er beskrevet under nedenstående afsnit 6.1.2 Forventede væsentlige og kumulative indvirkninger på miljøet og afsnit 8. Konklusion.

6.1 **Beskrivelse af det ansøgte**

6.1.1 **Placering, udformning, dimensioner og andre relevante særkender**

Husdyrbruget er en traditionel fjerkræ- og svineproduktion med staldanlæg, gyllebeholdere og tilhørende bygninger, som er bygget op over en lang årrække. Anlægget er beskrevet under ovenstående afsnit 2.1 Indretning og drift af anlægget, 2.2 Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde og 2.4 Beliggenhed.

6.1.2 **Forventede væsentlige og kumulative indvirkninger på miljøet**

Forventede væsentlige og kumulative indvirkninger på miljøet er beskrevet under ovenstående afsnit 2.5 Ammoniakemission, 2.6 Lugtemission og 2.9 BAT: Ammoniakemission.

Derudover vurderes det, at der ikke er kumulative effekter med hensyn til støj, støv, lys, skadedyr og transporter til og fra husdyrbruget.

Vurdering i henhold til Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 4 stk. 6

Befolkningen eller menneskers sundhed

Med ansøgers kendskab til husdyrbruget vil den ansøgte beliggenhed ikke have en væsentlig direkte eller indirekte virkning på befolkningen eller menneskers sundhed.

I lovgivningen er der fastsat krav, som sikrer at husdyrbrug vælger et staldsystem eller en teknologi blandt de bedste tilgængelige (BAT) for at begrænse ammoniakemissionen fra husdyrbruget. BAT-kravet der stilles til husdyrbruget, medvirker til at målet for fald i ammoniakemissionen i Danmark nås.

Lugtgeneniveauerne til nabobeboelser beskrevet i ovenstående afsnit 2.6 Lugtemission er overholdt for det ansøgte eftersom lugt reduceres og der anvendes teknologi til reduktion af lugtdepositionen. Geneniveauet til byzone er overholdt med 50 % og anlægget kan godkendes i henhold til 50 % - reglen. Ejendomme registreret med landbrugspligt er dog ikke omfattet af beskyttelsesniveauet for lugt jf. § 31 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. De er derimod beskyttet af Husdyrbruglovens generelle afstandskrav i § 6, hvor der blandt andet skal være 50 m til nærmeste nabobeboelser, som også er overholdt med det ansøgte

Offentligheden interesserer sig ofte for emner som MRSA. Antibiotikaresistens håndteres af generelle veterinærregler i fødevarestyrelsens regi. I forhold til det aktuelle husdyrbrug er der ingen særlige beliggenhedsmæssige forhold i nærheden af institutioner eller sygehuse der betyder, at der bør udvises større forsigtighed.

Biologisk mangfoldighed - kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter

I forhold til biologisk mangfoldighed vurderes husdyrbruget ikke at have en væsentlig direkte eller indirekte virkning på kategori 1- og 2-natur på grund af den store afstand til områderne og den begrænsede ammoniakdeposition til naturområderne, som fremgår af ovenstående afsnit 2.5 Ammoniakemission. Ansøgte husdyrbrug giver heller ikke anledningen til øget merdeposition af ammoniak til naturområderne.

Der er andre husdyrbrug i området, der formodentlig bidrager med ammoniakdeposition til naturområderne, men det er kun i forhold til kategori 1-natur af kumulation skal inddrages i vurdering af afskæringskriteriet. Der er ingen øvrige naturområder omkring husdyrbruget, hvor det har været relevant at inddrage den generelle baggrundsbelastning med ammoniak for området til vurdering af naturområdets tålegrænse.

Bilag IV-arters yngle- og rasteområder er direkte eller indirekte afhængige af, at der ikke sker væsentlige tilstandsændringer af naturområder. Eftersom der ikke sker nogen merdeposition til nærmeste naturområder i forhold til nudrift vurderes det, at der ikke sker væsentlige påvirkninger af bilag IV-arters yngle- og rastområder.

Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima

Stalde, gyllerør og gyllebeholder er udført i tætte stabile materialer i henhold til gældende forskrifter på området (landbrugets byggeblade). Det vurderes, at der fra selve husdyrbruget ved normal drift ikke kan ske væsentlige direkte eller indirekte påvirkninger af jordarealer, jordbund eller vand, når husdyrgødningsbekendtgørelsens krav til husdyrbruget også er opfyldt.

Vask af maskiner sker på vaskeplads med opsamling til gyllebeholder.

Som nævnt har ammoniakemissionen ingen væsentlige virkninger på naturområder i omgivelserne. Desuden er er lugtgenekriterierne overholdt til boliger og beboelser. På den baggrund vurderes det, at det at husdyrbruget ikke medfører direkte eller indirekte påvirkninger af luften.

Under ovenstående afsnit 2.9 BAT: Ammoniakemission og 3.2 BAT: Råvarer, energi, vand og management, er der vurderet på BAT. Det vurderes, at der anvendes BAT i tilstrækkeligt omfang på ressourceforbrug. Der er dermed redegjort for, at det konkrete projekt reducerer forbruget af energi mest muligt, hvilket alt andet lige betyder et mindre klimaaftryk fra husdyrbruget.

Materielle goder, kulturarv og landskabet

Under ovenstående ovenstående afsnit 2.1 Indretning og drift af anlægget, 2.2 bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde og 2.4 beliggenhed er det vurderet, at husdyrbruget ikke medfører væsentlige påvirkninger af landskabet eftersom der ikke bygges noget nyt. Desuden er alle afstandskrav til beboelser og boliger i byzone overholdt, og der er ingen væsentlige påvirkninger af kulturarv og materielle goder.

Sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer

I forhold til risici for større ulykker eller katastrofer, vurderes det, at den største ulykke/katastrofe vil omhandle udledning af gylle til omgivende arealer og vandmiljø. Dette vil kunne ske enten ved uheld der involverer gyllebeholderne eller gyllevognen under transport af gylle.

Beredskabsplanen på ejendommen vil løbende blive opdateret. I beredskabsplanen er der redegjort for de foranstaltninger, der skal minimere eventuelle uheld, og hvordan der skal reageres, hvis et uheld skulle opstå. På den baggrund vurderes det, at sårbarheden i forhold til punkterne 1-5 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 4 stk. 6 er tilgodeset i tilstrækkeligt omfang. Det vurderes således, at der ikke er væsentlige risici i forbindelse med ulykker og katastrofer.

6.1.3 Foranstaltninger

Foranstaltninger der påtænkes truffet for at undgå, forebygge eller begrænse og om muligt neutralisere forventede væsentlige skadelige indvirkninger på miljøet. Er beskrevet under ovenstående afsnit 2.5 Ammoniakemission, 2.6 Lugtemission og 2.9 BAT-Ammoniakemission, hvor ammoniak- og lugtemissionen er beskrevet i forhold til

beskyttelsesniveauerne og emissionsgrænseværdierne fastsat i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

6.1.4 Alternative løsninger

Nul-alternativet til denne ansøgning er ikke at foretage nogle ændringer af husdyrbruget og fortsætte uændret produktion med en godkendelse til antal dyr. Men for at fremtidssikre ejendommen i forhold til fleksibilitet ved en godkendelse efter produktionsareal ønskes der en ny miljøgodkendelse, i stedet for at ejendommen kun får behandlet en del af godkendelsen i en ny revurdering til antal dyr på det samme areal.

6.1.5 Særlige karakteristika

Der er ingen særlige karakteristika for det ansøgte husdyrbrug, der skiller sig ud fra traditionel fjerkræ- og svineproduktion i Danmark. Husdyrbruget overholder afskæringskriterierne for BAT og ammoniak i henhold til husdyrbrugloven. Afskæringskriterierne for lugt til byzone til erhvervsområde med særligt belastende industri overholde ikke. Muligheden for godkendelse efter § 33 (50 %-reglen) overholdes. Dette skal også ses i lyset af, at der i Husdyrbrugloven er samme genekriterier tung belastende industri i byzone, som der er for boliger i byzone. Da det er et nyt punkt i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen fra 2021 er det beskrevet under pkt. 5, ud fra den viden der er om afsnittet pt uden vejledning fra Miljøstyrelsen.

6.2 Ikke-teknisk resumé

Se afsnit 1.2 Ikke-teknisk resumé.

6.3 Oplysninger om konsulenten

Jan Brochstedt Olsen, Cand. Agro
Miljøkonsulent hos Velas I/S
Damsbovej 11, 5492 Vissenbjerg
ibr@velas.dk | 40790491
CVR-nr. 30869052

7. Oplysninger som er relevante for de særlige karakteristika, der gør sig gældende for det ansøgte og for det miljø, der kan forventes at blive berørt

Størstedelen af de oplysninger der her skal beskrives i henhold til Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens Bilag 1, pkt. F, er allerede beskrevet i ovenstående afsnit.

For det ansøgte husdyrbrug har ansøger ikke fundet nogle særlige karakteristika som yderligere skal beskrives for det ansøgte husdyrbrug.

Bekendtgørelsesteksten er sat ind med kursiv for hvert punkt.

7.1 Beskrivelse af det ansøgte husdyrbrug

Beskrivelse af det ansøgte husdyrbrug, herunder navnlig:

a) En beskrivelse af det ansøgte husdyrbrugs placering:

Placeringen er beskrevet ovenfor.

b) En beskrivelse af hele det ansøgte husdyrbrugs fysiske karakteristika, herunder, hvor det er relevant, fornødne nedrivningsarbejder, og arealanvendelsesbehovet i anlægs- og driftsfaserne:

Husdyrbrugets fysiske karakteristika er uændret og der rives ikke noget ned. Husdyrbrugets arealanvendelse til staldbygninger er uændret.

c) En beskrivelse af de væsentligste karakteristika ved det ansøgte husdyrbrugs driftsfase (navnlig en eventuel produktionsproces), f.eks. energibehov og energiforbrug, typen og mængden af de anvendte materialer og naturressourcer (herunder vand, jordarealer, jordbund og biodiversitet):

Husdyrbrugets væsentligste karakteristika ved driftsfasen ændres ikke.

d) Et skøn efter type og mængde over forventede reststoffer og emissioner (såsom vand-, luft-, jordbunds- og undergrundsforurening, støj, vibrationer, lys, varme, stråling) og mængder og typer af affald produceret i anlægs- og driftsfaserne:

Type og mængde af forventede reststoffer og emissioner samt affald produceret i driftsfaserne er uændret.

7.2 Alternativer og særlige karakteristika

En beskrivelse af de rimelige alternativer (f.eks. vedrørende projektets udformning, teknologi, placering, dimensioner og størrelsesorden), som ansøger har undersøgt, og som er relevante for det ansøgte husdyrbrug og dets særlige karakteristika, og angivelse af hovedårsagerne til det trufne valg, herunder en sammenligning af miljøpåvirkningerne:

Der bygges ikke nye stalde og som beskrevet ovenfor er fjerkræ- og svineproduktionen uændret. Det er derfor ikke relevant at se på yderligere alternative placeringer eller alternativ teknologi, når Husdyrbruglovens krav er overholdt og der ikke er nogle særlige karakteristika for det ansøgte husdyrbrug.

7.3 Aktuel miljøstatus og dens sandsynlige udvikling

En beskrivelse af de relevante aspekter af den aktuelle miljøstatus (referencescenarie) og en kort beskrivelse af dens sandsynlige udvikling, hvis det ansøgte husdyrbrug ikke gennemføres, for så vidt naturlige ændringer i forhold til referencescenariet kan vurderes ved hjælp af en rimelig indsats på grundlag af tilgængeligheden af miljøoplysninger og videnskabelig viden:

Størstedelen af naturområderne omkring husdyrbruget får en meget lille totaldeposition af ammoniak fra husdyrbruget og merdepositionen er lille i ansøgt. Udefrakommende faktorer fra øvrige husdyrbrug kan der ikke redegøres for her.

7.4 § 4, stk. 8 faktorer der bliver berørt i væsentlig grad

En beskrivelse af de i § 4, stk. 8, nævnte faktorer, der kan forventes at blive berørt i væsentlig grad af det ansøgte husdyrbrug: Befolkningen, menneskers sundhed, biodiversiteten (f.eks. fauna og flora), jordarealer (f.eks. inddragelse af arealer), jordbund (f.eks. organisk stof, erosion, komprimering og arealbefæstelse), vand (f.eks. hydromorfologiske forandringer, kvantitet og kvalitet), luft, klima (f.eks. drivhusgasemissioner, virkninger, der er relevante for tilpasning), materielle goder, kulturarven, herunder den arkitektoniske og arkæologiske aspekter, og landskab:

Se ovenstående afsnit 6.1.2 Forventede væsentlige og kumulative indvirkninger på miljøet.

7.5 Forventede væsentlige virkninger på miljøet

En beskrivelse af det ansøgte husdyrbrugs forventede væsentlige virkninger på miljøet som følge af bl.a.:

a) Anlæggelsen og tilstedeværelsen af det ansøgte husdyrbrug, herunder, hvor det er relevant, nedrivningsarbejder:

Der anlægges ingen nye bygninger og der ændres ikke i de eksisterende bygninger.

b) Brugen af naturressourcer, navnlig jordarealer, jordbund, vand og biodiversitet, så vidt muligt under hensyntagen til en bæredygtig adgang til disse ressourcer:

Se afsnit 6.1.2 Forventede væsentlige og kumulative indvirkninger på miljøet.

c) Emissionen af forurenende stoffer, støj, vibrationer, lys, varme og stråling, opståelsen af gener og bortskaffelsen og genvindingen af affald:

Husdyrbrugets emissioner er beskrevet under ovenstående afsnit 2.5 Ammoniakemission, 2.6 Lugtemission og 2.9 BAT: Ammoniakemission.

Under afsnit 6.1.2 Forventede væsentlige og kumulative indvirkninger på miljøet er det vurderet, at der ikke er kumulative effekter med hensyn til støj, støv, lys, skadedyr og transporter til og fra husdyrbruget.

d) Faren for menneskers sundhed, kulturarven og miljøet (f.eks. på grund af ulykker eller katastrofer):

Under ovenstående afsnit 6.1.2 Forventede væsentlige og kumulative indvirkninger på miljøet er der beskrevet: Befolkningen og menneskers sundhed, Materielle goder, kulturarv og landskabet samt Sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer.

e) Kumulationen af det ansøgte husdyrbrugs virkninger med andre eksisterende og/eller godkendte projekter, idet der tages hensyn til eventuelle eksisterende miljøproblemer i forbindelse med områder af særlig miljømæssig betydning, som kan forventes at blive berørt, eller anvendelsen af naturressourcer:

Der er ikke fundet nogle væsentlige kumulative virkninger for det ansøgte husdyrbrug.

f) Det ansøgte husdyrbrugs indvirkning på klimaet (f.eks. arten og omfanget af drivhusgasemissioner) og projektets sårbarhed over for klimaændringer:

Der foreligger ingen nationale handleplaner for reduktion af drivhusgasser. Dernæst foreligger der ingen emissionsfaktorer for drivhusgasser fra husdyrbrug, som vi f.eks. har for ammoniakemission, som ikke direkte er en drivhusgas.

Husdyrbruget ligger ikke specielt udsat i forhold til klimaændringer.

g) De anvendte teknologier og stoffer:

Teknologier til reduktion af ammoniakemissionen er beskrevet under ovenstående afsnit 2.9 BAT: Ammoniakemission.

7.6 Metoder til forudberegningen af virkninger på miljøet

En beskrivelse af hvilke metoder eller beviser, der er anvendt til identificeringen og forudberegningen af de væsentlige virkninger på miljøet, herunder oplysninger vedrørende eventuelle vanskeligheder (f.eks. tekniske mangler eller manglende viden) i forbindelse med indsamlingen af de krævede oplysninger og vedrørende de vigtigste usikkerheder:

Husdyrgodkendelse.dk er det eneste godkendte beregningsværktøj til beregning af ammoniakdeposition til naturområder.

7.7 Foranstaltninger til væsentlige skadelige virkninger på miljøet

En beskrivelse af de påtænkte foranstaltninger med henblik på at undgå, forebygge, begrænse eller om muligt neutralisere identificerede væsentlige skadelige virkninger på miljøet og, om relevant, af eventuelle foreslåede overvågningsordninger. Denne beskrivelse bør redegøre for, i hvilken grad de væsentlige skadelige virkninger på miljøet undgås, forebygges, begrænses eller neutraliseres, og bør dække både anlægs- og driftsfasen:

Teknologier til reduktion af ammoniakemissionen er beskrevet under ovenstående afsnit 2.9 BAT: Ammoniakemission.

7.8 Sårbarhed over for større ulykker

En beskrivelse af det ansøgte husdyrbrugs forventede skadelige virkninger på miljøet som følge af det ansøgte husdyrbrugs sårbarhed over for større ulykker og/eller katastrofer, som er relevante for det ansøgte husdyrbrug. Relevante foreliggende oplysninger indhentet via risikovurderinger foretaget i henhold til EU-lovgivning såsom Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2012/18/EU eller Rådets direktiv 2009/71/Euratom eller relevante vurderinger foretaget i henhold til national lovgivning kan bruges til dette formål, forudsat at kravene i nærværende direktiv opfyldes. Beskrivelsen bør, hvor det er relevant, omfatte de påtænkte foranstaltninger til forebyggelse eller afbødning af sådanne begivenheders væsentlige skadelige virkninger på miljøet og oplysninger om beredskabet med henblik på håndtering af sådanne nødsituationer:

Husdyrbruget har en beredskabsplan i tilfælde af ulykker.

7.9 Ikke-teknisk resumé af punkt 7.1-7.8

Et ikke-teknisk resumé af de på grundlag af punkt 1-8 fremlagte oplysninger:

Se afsnit 1.2 Ikke-teknisk resumé og afsnit 8. Konklusion.

7.10 Referenceliste

En referenceliste med oplysninger om kilderne til de i rapporten indeholdte beskrivelser og vurderinger:

Husdyrgodkendelse.dk

Husdyrbrugloven: Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. LBK nr. 520 af 1. maj 2019.

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen: Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug, nr. 2256 af 29. december 2020.

Miljøstyrelsens Husdyrvejledning, opdateres løbende, husdyrvejledning.mst.dk

8. Konklusion

På baggrund af ovenstående oplysninger vurderer ansøger at det ansøgte, ikke har nogen væsentlige direkte og indirekte virkninger i forhold til:

- 1) Befolkningen og menneskers sundhed,
- 2) biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter,
- 3) jordarealer, jordbund, vand, luft og klima,
- 4) materielle goder, kulturarv og landskabet,
- 5) samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter nr. 1-4 og
- 6) sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af faktorerne efter nr. 1-5.

Eftersom det er en ansøgning om godkendelse af produktionsarealer i eksisterende bygninger, vurderes der ikke at være påvirkning på nogle af ovenstående faktorer og heller ikke samspillet mellem dem.

Bilag 1: Situationsplan og bygningsoversigt for Langehede 71.

Figur 8. Situationsplan og bygningsoversigt

Stald	Dyretype og staldsystem	Produktionsareal, m ²		
		8-årsdrift (rev. 2016)	Nudrift (rev. 2016)	Ansøgt 2021
Kyllingehus 1a	Kyllinger	1813	1813	1813
Kyllingehus 1b	Kyllinger	1813	1813	1813
Stald 2	Slagtesvin, drænet	1393	1393	1393
Stald 3	Slagtesvin, drænet	1253	1253	1253
Stald 4	Slagtesvin, drænet	497	497	497
I alt		6769 m²	6769 m²	6769 m²

Tabel 5. Produktionsarealer fordelt på dyregrupper.

Gyllebeholder	Opførelses år	Kapacitet	Overfladeareal	NH ₃ -effekt
Gyllebeholder 1	1999	3.500 m ³	649 m ²	
Gyllebeholder 2	2002	3.500 m ³	585 m ²	
Dybstrøelse		1.000 m ³	648 m ²	
I alt, ansøgt		7.000 m³	1.234 m²	

Tabel 6. Arealer og kapacitet af gyllebeholdere